

សាខាតុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា

គំរោងយុទ្ធវិធីសំរាប់លទ្ធភាពប្រើភាសា នៅក្នុងតុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា

ថ្ងៃទី 22 ខែមករា 2015

សេចក្តីសង្ខេបការប្រតិបត្តិ

សេចក្តីសង្ខេបការប្រតិបត្តិ

ក្រោយពីការប្រមូលប្រមូលមតិក្រសែកស្រុកពីអ្នករួមចុះមក ក្រុមការងាររួមសំរាប់គំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា របស់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា (Joint Working Group for California's Language Access Plan) បានរៀបចំ *គំរោងយុទ្ធវិធីសំរាប់លទ្ធភាពប្រើភាសា នៅក្នុងតុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា (Strategic Plan for Language Access in the California Courts)*។ សេចក្តីសង្ខេបការប្រតិបត្តិនេះ ផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពសង្ខេប ស្តីពីការបង្កើតនូវគំរោងមួយ អមនឹងសេចក្តីសង្ខេបផ្នែកសំខាន់ៗ នៃមតិរបស់អ្នករួមចុះ និងអនុសាសន៍។ ទិសដៅរបស់ក្រុមការងាររួម គឺព្រៀងអនុសាសន៍ ដែលនឹងបង្កើតរបៀបសាខា ទំលំទូលាយ ដើម្បីផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ នៅពេលពេញរដ្ឋ ទន្ទឹមនឹងនេះក៏សំរាប់សំរួលសេចក្តី ត្រូវការនូវតុលាការរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ សំរាប់ភាពបត់បែនកំរិតធំ ក្នុងការប្រតិបត្តិគំរោងអនុសាសន៍។ គោលដៅជាបឋម គឺដើម្បី រួមរួមលទ្ធភាពប្រើភាសា ជាផ្នែកសេវាសំខាន់ៗនៃតុលាការ។ ពង្រាងគំរោងត្រូវបានបិទផ្សាយនៅលើវិបសៃត៍ របស់តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា សំរាប់ឲ្យសាធារណជនបញ្ចេញយោបល់ នៅថ្ងៃទី 31 ខែកក្កដា ដោយមានរយៈពេលបន្ត បញ្ចេញយោបល់ រហូតដល់ថ្ងៃទី 29 ខែកញ្ញា 2014។ ក្រោយពីដំណើរការនៃសាធារណជនបញ្ចេញយោបល់មក ពង្រាងគំរោងត្រូវបានកែប្រែ និងគំរោងផ្តាច់ព្រ័ត្រត្រូវបានបង្ហាញទៅ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ (Judicial Council) សំរាប់ការ ពិនិត្យពិចារណា និងការអនុម័ត របស់គេ។

វិធានការនៃក្រុមប្រឹក្សាពិមុន

សាខាតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ាបានគាំទ្រជាយូរមកហើយ ដើម្បីពង្រីកសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសានៅក្នុងតុលាការ។ ជាយ៉ាងណាមិញ សាខាមិនទាន់បានសំរេចយកគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា ទូលំទូលាយនៅទូទាំងរដ្ឋនៅឡើយទេ ដែលនឹង ផ្តល់អនុសាសន៍ ការណែនាំ ហើយសមស្របនឹងរបៀបទូទាំងរដ្ឋ ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាអ្នកប្រើតុលាការ មិនពូកែភាសាអង់គ្លេស (limited English proficienc, LEP) ទាំងអស់ មានលទ្ធភាពប្រើភាសា។ នៅក្នុងខែមិថុនា 2013 ក្រុមការងាររួមសំរាប់ គំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសារបស់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ត្រូវបានស្ថាបនាឡើង ដើម្បីបង្កើតគំរោងមួយ ដែលបំរើអ្នកប្រើតុលាការ LEP ទាំងអស់ នៅក្នុងរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។ ក្រុមនេះមានសមាសភាពនៃសមាជិកទាំងពីរ នៃ គណៈទីប្រឹក្សាអ្នកបកប្រែតុលាការ (Court Interpreters Advisory Panel) និង គណៈកម្មាធិការស្តីពីការផ្តល់លទ្ធភាពប្រើ និងយុត្តិធម៌ (Advisory Committee on Providing Access and Fairness) ព្រមទាំងនឹងអ្នករួមចុះផ្សេងៗទៀត និងអ្នកប្រឹក្សាខាងលទ្ធភាព ប្រើភាសា។

វិធីសាស្ត្រ និងដំណើរការ

រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ជារដ្ឋចម្រុះជាតិសាសន៍ជាទីបំផុតនៅក្នុងប្រទេស ដោយមានអ្នកមូលដ្ឋាន LEP ប្រហែល 7 លាននាក់ និង ដែលជាអ្នកអាចនឹងប្រើតុលាការ មានរបៀបចំរាយនៅក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រជាច្រើន ដែលនិយាយច្រើនជាង 200 ភាសា។ ដោយសារហេតុនេះ ការប្រឹងប្រែងដើម្បីបង្កើតគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា ទូលំទូលាយនៅទូទាំងរដ្ឋ ក៏បានបញ្ចូលវេទិកាជាច្រើន ដើម្បីបុលអ្នកដឹកនាំតុលាការ និងអ្នករួមចុះផ្សេងៗទៀត ដែលមានចំណង់ក្នុងលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅពេលពេញរដ្ឋ ដើម្បី ទទួលមតិដ៏មានតម្លៃ។ ក្រុមការងាររួម បានធ្វើការស្តាប់ជាហូរហែ ជាមួយនឹងមន្ត្រីនាយកតុលាការ និងអធិបតីចៅក្រម អង្គការ អ្នកបកប្រែតុលាការ (រួមទាំង សហព័ន្ធអ្នកបកប្រែរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា [California Federation of Interpreters] និង

ក្រុមអ្នកបកប្រែម៉ៅការ) ហើយនិងអ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់។ នៅពេលការស្តាប់នោះ អ្នកចូលរួមទាំងពួងបានពិនិត្យមើល ហ្មត់ចត់ នូវពង្រាងត្រួសៗ សំរាប់គំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា និងបានពិភាក្សាអំពីឧបសគ្គធំៗ និងឱកាស សំរាប់តុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ស្តីពីលទ្ធភាពប្រើភាសា។

ជាបន្ទាប់មក នៅចុងខែកុម្ភៈ និងដើមខែមីនា 2014 បានបើកសវនាការសំរាប់សវនាការប៊ិកន្លែង នៅក្នុង San Francisco, Los Angeles, និង Sacramento។ សេចក្តីជូនដំណឹងសំរាប់សវនាការសំរាប់សវនាការ—រួមមាន របៀបវារៈ, ព័ត៌មានការណ៍ពិត, និងពង្រាងត្រួសៗ—បានជូនជាច្រើនភាសា និងបានបិទនៅលើវីប៊ីស៊ែតតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។¹ នៅពេលធ្វើសវនាការ នោះ អ្នកជំនាញៗបានផ្តល់មតិចេញពីទស្សនៈថ្នាក់មូលដ្ឋាន រដ្ឋ ជាតិ សុខាភិបាល តុលាការ និងនីតិបញ្ញត្តិ។ លទ្ធភាពប្រើ ភាសា តាមរយៈអ្នកបកប្រែត្រូវបានផ្តល់ឲ្យ តាមភាពជាក់ស្តែងនៃភូមិភាគនីមួយៗ ហើយសវនាការក៏អាចមើលបានតាមការ ផ្សាយភ្លាមៗនៅគេហទំព័រដែរ។ បន្ទាប់ពីសវនាការមក ខ្សែអាត់សំឡេង និងយោបល់ដែលបានសរសេរ ព្រមទាំងការបង្ហាញ ដែលបានរៀបចំដោយពួកគណៈ ត្រូវបានបិទផ្សាយនៅលើគេហទំព័ររបស់ក្រុមការងាររួម។² ឧត្តមគតិ ភាពខុសគ្នា និង ទស្សនៈមានតម្លៃ ដែលបានផ្តល់ដោយបុគ្គលទាំងឡាយ និងក្រុមនានា គឺជាឧបករណ៍ក្នុងការបង្កើតពង្រាងគំរោង។

បន្ទាប់ពីសវនាការសំរាប់សវនាការមក ក្រុមការងាររួមក៏បានចាប់ផ្តើមកិច្ចការសុគតស្នាញ នៃការពិនិត្យពិចម័យ និងធ្វើការវិភាគមតិ របស់អ្នករួមផ្សារ ទាំងអស់ ដើម្បីបង្កើតជាអនុសាសន៍សមរម្យ សំរាប់ពង្រាងគំរោង។

កង្វល់របស់អ្នករួមផ្សារ:

ថ្វីបើយើងបានគ្របដណ្តប់ប្រធានបទជាច្រើន និងបានចែកចាយទស្សនៈ និងបានណែនាំឲ្យស្គាល់បទពិសោធន៍យ៉ាង ក្រាស់ក្រែលក៏ដោយ គង់តែមានផ្ទៃរឿងខ្លះ បានផុសចេញឡើងតាមរយៈដំណើរការគ្រោងការដែរ:

- អ្នកនិយាយ LEP ដែលត្រូវការប្រើប្រាស់តុលាការ សំរាប់រឿងក្តីស៊ីវិលផ្សេងៗ—ពីច្បាប់គ្រួសារ ទៅអំពើហិង្សាក្នុង គ្រួសារ ទៅការបណ្តេញចេញ—ពុំអាចទទួលបានវិធីតុលាការដោយមានន័យបំផុតឡើយ ពីព្រោះតែឧបសគ្គខាងភាសា។ នៅក្នុងរឿងក្តីសំខាន់ ដូចជាសវនាការ និងការវិនិច្ឆ័យក្តី អ្នកប្រើតុលាការ LEP ជាញឹកញយត្រូវបានបង្ខំឲ្យស្វែងរក សមាជិកគ្រួសារ និងមិត្តភក្តិ សំរាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយតុលាការ។ អ្នកបកប្រែដែលមិនបានហ្វឹកហ្វឺនទាំងនេះ កម្របានប្រដាប់ខ្លួន ដើម្បីជួយជាមួយនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសព្វគ្រប់ រវាងតុលាការ និងវិវាទ បក្ស LEP។ ការអាក់ខានធ្វើឲ្យប្រាកដថាការប្រាស្រ័យទាក់ទងគឺត្រឹមត្រូវ អាចនាំឲ្យមានការយល់ខុស និងគាន់ច្រឡំ បាត់បង់សិទ្ធិស្របច្បាប់សំខាន់ៗដោយអ្នកប្រើតុលាការ LEP ឬគ្មានសមត្ថភាពទទួលបានការដោះស្រាយ។
- លទ្ធភាពប្រើភាសា ត្រូវតែបានផ្តល់នៅតាមចំណុចទាក់ទងសំខាន់ៗ ឬខ្លាំងក្លាទាំងអស់ ដែលមនុស្ស LEP មានជា មួយនឹងប្រព័ន្ធតុលាការ។ ជាញឹកញយ ភាគី LEP មិនអាចដោះស្រាយសូម្បីតែជំហានដំបូងបំផុត ក្នុងការស្វែងរក ឧបសគ្គស្របច្បាប់ ដូចជាការដឹងអ្វីៗដែលដោះស្រាយ ឬការការពារតាមច្បាប់ ដែលអាចនឹងមាន និងទីកន្លែង ដើម្បីរកឲ្យគេជួយ ការដឹងទំរង់ការច្បាប់ ដើម្បីប្រព្រឹត្តតាម និងការយល់ដឹងរបៀប និងទីកន្លែងដើម្បីបំពេញ និង ក្រដាសបំពេញប្តឹងតុលាការ។

¹ មើលគេហទំព័ររបស់ ក្រុមការងាររួម LAP នៅ www.courts.ca.gov/LAP.htm។

² ដូចនៅខាងលើដែរ។

- លទ្ធភាពប្រើភាសាត្រូវតែបានចាប់ផ្តើមមុនពេលអ្នកប្រើតុលាការ LEP ទៅដល់ទ្វារសាលាក្តី; វាត្រូវតែចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការផ្សព្វផ្សាយសហគមន៍ ការខំប្រឹងអប់រំសាធារណៈ និងការចូលមើលតាមគេហទំព័រ។ សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាត្រូវតែមាន ក្នុងខណៈអ្នកប្រើតុលាការ LEP ចូលទៅសាលាក្តី និងនៅគ្រប់ចំណុចទាក់ទងទាំងអស់ នៅក្នុងសាលាក្តីដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯង សេវាដំណោះស្រាយផ្សេងទៀត និងតុលាការក្រឡាបញ្ជី។
- អ្នកគ្រប់គ្រងតុលាការ ជាពិសេស បានផ្តល់យោបល់ទៅលើសេចក្តីត្រូវការសំខាន់ៗ សំរាប់ឲ្យបានកើនចំរើន សំរាប់សាខាតុលាការ បានខ្ពស់ខ្លះៗ បើគ្មានថវិកាថែមទៀតទេ ការប្រតិបត្តិតាមគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា និងជួបប្រទះការលំបាក ឬនាំទៅរកការកាត់បន្ថយសេវាតុលាការ នៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗទៀត។ ការពង្រីកសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ថ្វីបើបានគាំទ្រដោយអ្នករួមផ្ទុះទាំងអស់ក្តី គង់តែប្រឈមមុខនឹងការទាមទារហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនៅក្នុងផ្នែកនោះ អាចនឹងមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទំនុកបំរុងសេវាខាងភាសា ប៉ុន្តែសំខាន់ថែមទៀត នឹងត្រូវការថវិកាថែមទៀត ដែលសមរម្យសំរាប់គោលបំណងនោះ និងដោយមិនផ្លាស់ប្តូរការខ្វះខាតធនធានដែលមានរួចហើយ ពីសេវាតុលាការផ្សេងទៀត។
- ការខំប្រឹងប្រែងអ្វីមួយ ដើម្បីកែលំអការទំនុកបំរុងសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា គួរតែបញ្ចូលយន្តការទូលំទូលាយ សំរាប់ការប្រមូលទិន្នន័យ ស្តីពីសហគមន៍ LEP នៅរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។ តាមទំលាប់ប្រភពទិន្នន័យប្រជាសាស្ត្រ បានប្រមាណស្ទើរចំពោះចំនួនអ្នកមូលដ្ឋាន LEP នៅក្នុងរដ្ឋ ជាពិសេស ចំពោះភាសារបស់សហគមន៍នៅដាច់ពីគេ ពលករចំណាត់ស្រុក និងអ្នកនិយាយភាសាអន្តោគ្រាម។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ប្រភពទិន្នន័យទាំងនេះអាក់ខានតាមដានភាសាដែលកំពុងងើបឡើង ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។
- ក្នុងខណៈសេវាត្រូវបានពង្រីក សំណួរក៏នៅមានជាដដែល ថាតើពួកអ្នកបកប្រែតុលាការមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញក្របខ័ណ្ឌ គឺគ្រប់គ្រាន់ ឲ្យស្របនឹងសេចក្តីទាមទារដែលអាចមាន ពីព្រោះផែនការទាំងឡាយអំពីតម្លៃនៃការពង្រីកលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅសព្វរឿងក្តីតុលាការទាំងអស់ និងចំណុចទាក់ទងខុសៗគ្នាណាស់។ ការប៉ាន់ស្មាននឹងត្រូវបានធ្វើ និងត្រូវតែបញ្ចូលតម្លៃជាប់ទាក់ទងទាំងអស់ ដូចជាខាងបច្ចេកវិជ្ជា ការហ្វឹកហ្វឺន និងសញ្ញា។
- បច្ចេកវិជ្ជា ដូចជាការបកប្រែតាមវីដេអូពីនាយ ការបកប្រែតាមទូរស័ព្ទ ការចូលមើលតាមគេហទំព័រ និងសោតទស្សន៍ខុបករណ៍ច្រើនភាសា មានតួនាទីដ៏សំខាន់ នៅក្នុងការទំនុកបំរុងលទ្ធភាពប្រើភាសានៅទូទាំងរដ្ឋ។ តែជាយ៉ាងណា មិញ តុលាការត្រូវតែប្រយ័ត្ន ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាការប្រើបច្ចេកវិជ្ជា គឺសមរម្យសំរាប់ទីតាំងដែលពាក់ព័ន្ធ ថាមានសេចក្តីការពារ សំរាប់ធានាដល់សិទ្ធិយថាភាគី និងគុណភាពខ្ពស់ ត្រូវបានរក្សា។
- ការខំប្រឹងប្រែងអ្វីមួយ ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាលទ្ធភាពប្រើភាសាមានន័យបំផុត ចំពោះប្រព័ន្ធតុលាការ សំរាប់ពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ាទាំងអស់ ត្រូវតែបញ្ចូលសាមគ្គីភាពជាមួយនឹងអ្នករួមផ្ទុះ។ អ្នករួមផ្ទុះទាំងនេះរួមមាន អ្នកផ្តល់សេវាតាមសហគមន៍ ដូចជាអង្គការសង្គមកិច្ច, អ្នកគាំពារអំពីហិរញ្ញក្នុងគ្រួសារ, អ្នកព្យាបាលសុខភាពអារម្មណ៍, និងកម្មវិធីព្យាបាលការរំលោភសារធាតុញៀន; ដៃគូយុត្តិធម៌ ដូចជាអង្គការសេវាខាងច្បាប់, អង្គការអ្នកបកប្រែតុលាការ, មេធាវីមណ្ឌល, អ្នកការពារក្តីសាធារណៈ, នគរបាល, ពន្ធនាគារ, ក្រសួងការល្បួងខ្លួន, ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល; និងអ្នកជំនាញខាងលទ្ធភាពប្រើភាសា។

- សាខាគួរតែក្លាយជាសកម្មខ្លាំងឡើង ក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកបកប្រែមានសមត្ថភាព នៅដំណាក់ដំបូងបំផុតនៃការអប់រំរបស់គេ ជាពិសេសនៅថ្នាក់មធ្យមសិក្សា និងបន្ទាប់មកក៏ពង្រីកទៅមហាវិទ្យាល័យសហគមន៍ និងកម្មវិធីសាកលវិទ្យាល័យ។ តុលាការគួរតែបង្កើតសមត្ថភាពជាមួយនឹងអ្នកផ្តល់ការអប់រំ ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធអ្នកបកប្រែមានសមត្ថភាព និងនិយោជិតតុលាការចេះពីភាសា។
- សេចក្តីត្រូវការ គឺសំខាន់សំរាប់ការហ្វឹកហ្វឺនមន្ត្រីតុលាការ បុគ្គលិកតុលាការ បុគ្គលិកសន្តិសុខ នៅក្នុង (1) ការសំគាល់ និងដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការនៃអ្នកប្រើតុលាការ នៅគ្រប់ចំណុចទាក់ទងនឹងតុលាការទាំងអស់; (2) ការយល់ដឹងទ្រទ្រង់ទ្រាយផ្សេងគ្នានៃសហគមន៍ជាតិពន្ធផ្សេងៗគ្នា ដែលអាចធ្វើឲ្យប្រាកដមានការប្រព្រឹត្តិដោយគោរពចំពោះអ្នកប្រើតុលាការ LEP; (3) ការធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកបកប្រែ តាមពិតបានបញ្ជាក់ ឬមានគុណសម្បត្តិត្រឹមត្រូវ; អាចពឹងពាក់បាន និង (4) ធ្វើការនៅបន្ទប់តុលាការក្នុងលក្ខណៈដែលសំរួលលទ្ធភាពប្រើភាសា ឲ្យមានគុណភាពជាអតិបរិមា ។

គំរោងគោលដៅ

ក្រុមការងាររួមបានសំគាល់គោលដៅយុទ្ធវិធីប្រាំបីនៅខាងក្រោម ដែលបានណែនាំនូវការបង្កបង្កើតគំរោង:

- **គោលដៅទី 1: កែលម្អការឆាប់សំគាល់ និងការប្រមូលទិន្នន័យ ស្តីពីសេចក្តីត្រូវការភាសា**
ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងសំគាល់សេចក្តីត្រូវការលទ្ធភាពប្រើភាសានៅទូទាំងរដ្ឋ នៃពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ាមិនពូកែភាសាអង់គ្លេស ហើយតុលាការនឹងសំគាល់សេចក្តីត្រូវការនៃលទ្ធភាពប្រើភាសាជាក់លាក់ នៅក្នុងសហគមន៍តាមមូលដ្ឋាន ហើយធ្វើការដូច្នោះឲ្យបានឆាប់បំផុត នៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិនៅក្នុងតុលាការ ជាមួយនឹងពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា LEP។
- **គោលដៅទី 2: ផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ដែលមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងដំណើរការតុលាការទាំងអស់**
នៅឆ្នាំ 2017 និងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ នៅទីណាមានធនធាន មានអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ នឹងបានផ្តល់នៅក្នុងតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP នៅក្នុងបន្ទប់តុលាការទាំងអស់ និងនៅឆ្នាំ 2020 នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍តុលាការបានបញ្ជា ឬតុលាការបានចាត់ចែងទាំងអស់។³
- **គោលដៅទី 3: ផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅគ្រប់ចំណុចទាក់ទងទាំងអស់ នៅខាងក្រៅរឿងក្តីតុលាការ**
នៅឆ្នាំ 2020 តុលាការផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅគ្រប់ចំណុចទាក់ទងទាំងអស់ នៅក្នុងតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។ តុលាការនឹងផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងទៅសាធារណជន អំពីការមានសេវាភាសា។
- **គោលដៅទី 4: ផ្តល់ការបកប្រែ និងសញ្ញាជាច្រើនភាសា មានគុណភាពខ្ពស់**
ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ដែលបានជួយដោយតុលាការ នឹងសំគាល់ការអនុវត្តន៍ និងធនធានដ៏ល្អបំផុត សំរាប់ការបកប្រែឯកសារ និងសញ្ញាតុលាការ ឲ្យមានគុណភាពខ្ពស់ តាមភាសាទាំងអស់ដែលសមរម្យ។

³ នៅក្នុងបរិបទនៃគំរោងនេះ ពាក្យថា "បានផ្តល់ឲ្យ" (នៅក្នុងពាក្យ "អ្នកបកប្រែតុលាការមានគុណសម្បត្តិ នឹងបានផ្តល់ឲ្យ") មានន័យថាឥតអស់ថ្លៃដល់អ្នកប្រើតុលាការ LEP និងដោយគ្មានការសងតម្លៃឡើយ។

- គោលដៅទី 5: ពង្រីកលទ្ធភាពប្រើភាសាមានគុណភាពខ្ពស់ តាមរយៈការជ្រើសរើស និងការហ្វឹកហ្វឺនអ្នកផ្តល់លទ្ធភាពប្រើភាសា**

តុលាការ និងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាទាំងអស់ ផ្តល់សេវាប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់។ តុលាការ និងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងស្ថាបនាមាត្រដ្ឋានភាពជំនាញ សំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសមរម្យ ចំពោះសេវាដែលកំពុងបានផ្តល់ ដោយផ្តល់ការហ្វឹកហ្វឺនជាហូរហែ សំរាប់អ្នកផ្តល់សេវាភាសាទាំងអស់ និងគ្មានគ្រូជ្រើសរើសមនុស្សដែលមានចំណង់ ចង់ក្លាយជាអ្នកបកប្រែ ឬបុគ្គលិកតុលាការចេះពីភាសា។
- គោលដៅទី 6: ផ្តល់ការហ្វឹកហ្វឺនឲ្យសាខាតុលាការ ស្តីពីក្រិក្សវិន័យលទ្ធភាពប្រើភាសា និងទំរង់ការមន្ត្រីតុលាការ អ្នកគ្រប់គ្រងតុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ នឹងទទួលបានការហ្វឹកហ្វឺនស្តីពីក្រិក្សវិន័យលទ្ធភាពប្រើភាសា ទំរង់ការ និងមាត្រដ្ឋាន ប្រយោជន៍ឲ្យគេអាចតបឆ្លើយបានល្អ និងមានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះសេចក្តីត្រូវការនៃអ្នកប្រើតុលាការ LEP ក្នុងខណៈផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា តាមសមត្ថភាពខាងវប្បធម៌។**
- គោលដៅទី 7: ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយទៅសហគមន៍ ស្តីពីសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា**

ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និងតុលាការ នឹងខិតខំធ្វើការផ្សព្វផ្សាយទូលំទូលាយ និងចូលរួមសាមគ្គីជាមួយនឹងសហគមន៍ LEP និងអង្គការទាំងឡាយដែលបំរើគេ។
- គោលដៅទី 8: សំគាល់ប្រព័ន្ធ ការផ្តល់ថវិកា និងនីតិបញ្ញត្តិចាំបាច់ សំរាប់ការប្រតិបត្តិគំរោង និងការចាត់ចែងលទ្ធភាពប្រើភាសា**

ដើម្បីបំពេញការពង្រីកប្រព័ន្ធ នៃសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាបាន ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការនឹង (1) រកថវិកាឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដែលមិនបណ្តាលឲ្យមានការកាត់បន្ថយសេវាតុលាការផ្សេងទៀត; (2) ស្នើសុំការផ្លាស់ប្តូរសមរម្យចំពោះច្បាប់ទាំងខាងការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ និងផ្លាស់ប្តូរចំពោះវិន័យរបស់តុលាការ; និង (3) បង្កើតប្រព័ន្ធសំរាប់ការប្រតិបត្តិគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់ត្រួតមើលការទំនុកបំរុងសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា និងសំរាប់ការរក្សាសេវាភាសាឲ្យមានគុណភាពខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។

ក្រិក្សវិន័យ និងតម្លៃជំពាក់ជំពិន

គំរោងយុទ្ធវិធីសំរាប់លទ្ធភាពប្រើភាសា នៅក្នុងតុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា (*Strategic Plan for Language Access in the California Courts*) ស្នើសុំរបៀបជាបន្ថែម ដើម្បីពង្រីក និងធ្វើឲ្យលទ្ធភាពប្រើភាសានៅក្នុងតុលាការ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា ច្រើនថ្មី សំរាប់អ្នកមូលដ្ឋាន LEP ប្រមាណ 7 លាននាក់ និងអ្នកដែលបំរុងនឹងប្រើតុលាការ។ រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា មានអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនបត្រដែលបានហ្វឹកហ្វឺនខ្ពង់ខ្ពស់ និងពេញក្របខ័ណ្ឌ ជាង 1,800 នាក់ ដែលច្រើនសន្លឹកជាងរដ្ឋដទៃទៀត ដែលផ្តល់សេវាអ្នកបកប្រែ 215,000 ថ្ងៃ ដែលមានតម្លៃជាប្រចាំឆ្នាំ \$92 លានក្នុងមួយឆ្នាំ។⁴ ការពង្រីកសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា តាមការចាំបាច់ នឹងត្រូវការដំណោះស្រាយដោយច្នៃប្រឌិត និងរកថវិកាតុលាការថែមទៀត។ ដូចបានបញ្ជាក់ដោយអ្នករួមផ្សំ: នៅក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការគំរោង តែជាយ៉ាងណាមិញ មានការងារច្រើនណាស់ដែលត្រូវធ្វើ ជាពិសេសក្នុងវិស័យ

⁴ ការចំណាយសរុបទាំងអស់ ទៅលើអ្នកបកប្រែតុលាការ ដែលបានចាយអំឡុងឆ្នាំ 2013–2014 ដែលអាចចេញសងវិញមកពី ថវិកាដកល់ទុកតុលាការ ជំនុំជំរះ នៃកម្មវិធី 45.45 (អ្នកបកប្រែតុលាការ) សរុបទាំងអស់ \$92,471,280។

ស៊ីវិល ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាអ្នកប្រើតុលាការទាំងអស់ មានលទ្ធភាពប្រើតុលាការរបស់រដ្ឋ ដោយមានន័យបំផុត។ ការពង្រីក សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាតាមចាំបាច់ នឹងត្រូវការដំណោះស្រាយដោយច្នៃប្រឌិត និងថវិកាតុលាការថែមទៀត ដោយមិន បាត់បង់ដំណើរការសំខាន់ៗផ្សេងៗទៀតរបស់តុលាការ។

គោលដៅមួយដ៏សំខាន់របស់គំរោង (គោលដៅទី 2) គឺដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថា "នៅឆ្នាំ 2017 និងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ នៅទីណា មានធនធាន មានអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ នឹងបានផ្តល់នៅក្នុងតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា សំរាប់អ្នកប្រើ LEP នៅបន្ទប់ តុលាការ រាល់រឿងក្តីទាំងអស់ និងនៅឆ្នាំ 2020 នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍តុលាការបានបញ្ជា ឬតុលាការបានចាត់ចែងទាំងអស់"។ រឿងក្តីស៊ីវិលជាច្រើន ដូចជាការបណ្តេញចេញ ភាពអាណាព្យាបាល ភាពអ្នកថែបីបាច់ និងរឿងរ៉ាវគ្រួសារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង សិទ្ធិថែបីបាច់កូន និងការបញ្ចប់សិទ្ធិជាមាតាបិតា គឺជាសារៈសំខាន់ចំពោះជីវិតរបស់ពលរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។ កម្មវិធីតុលាការ បានបញ្ជា និងតុលាការចាត់ចែង ឬសេវា និងព្រឹត្តិការណ៍នានា ដូចជាកិច្ចព្រមព្រៀងសន្និបាទ ឬការសុំសុំរួល ជាដាច់ខាត គឺជាសារៈសំខាន់ដរ ចំពោះដំណោះស្រាយវិវាទដោយយុត្តិធម៌។ ដោយសារហេតុនេះហើយ គោលបំណងនៃ គំរោង លទ្ធភាពប្រើភាសា (Language Access Plan) ថាសេវាអ្នកបកប្រែ ចាប់អនុវត្តបន្តិចម្តងៗ នៅក្នុងរឿងក្តីស៊ីវិល និង ព្រឹត្តិការណ៍តុលាការបានបញ្ជា ឬតុលាការបានចាត់ចែង ត្រូវបានចាត់តាំងភ្លាមៗ និងជាហូរហែ ពេញទាំងដំណើរនៃការ ប្រតិបត្តិលទ្ធភាពប្រើភាសាពេញលេញ។

ការប្រឹងប្រែងប្រតិបត្តិ

ដោយមានការបញ្ចប់កិច្ចការរបស់ខ្លួន ក្រុមការងាររួមធ្វើអនុសាសន៍ពីការបង្កើតក្រុមពិភាក្សា ដែលនឹងរាយការណ៍ទៅនាយក ប្រតិបត្តិក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និងគណៈកម្មាធិការរៀបចំគំរោងការ៖ (1) កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ លទ្ធភាពប្រើភាសា ដែល នឹងបង្កើត និងធ្វើអនុសាសន៍ អំពីរបៀប និងមធ្យោបាយ សំរាប់ការប្រតិបត្តិគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា (Language Access Implementation Task Force) នៅក្នុងខោនធីទាំងអស់ 58 ព្រមទាំង សំរាប់សំរួលជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាប់ទាក់ទង និងបុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ស្តីពីការប្រឹងប្រែងប្រតិបត្តិ; និង (2) គណៈកម្មាធិការបកប្រែ ដែលនឹងរាំងមើលពិធីការបកប្រែ នូវក្រដាសបំពេញសំរាប់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ សំរាប់ការបកប្រែ និងសោតទស្សន៍ឧបករណ៍។

ការអនុវត្តន៍អនុសាសន៍ បន្តិចម្តងៗ

ដើម្បីជួយតុលាការ និងមនុស្សដែលមានចំណង់ទាំងអស់ ជាមួយនឹងការយល់ដឹងនូវអនុសាសន៍ផ្សេងៗ ដែលមាននៅក្នុង គំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា អាចអនុវត្តបន្តិចម្តងៗ សំរាប់ការប្រតិបត្តិដោយតុលាការ និងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ក្នុងអំឡុងពេល ប្រាំឆ្នាំ ខាងមុខ (2015–2020) មាននៅក្នុងសេចក្តីបន្ថែម A (ភ្ជាប់មកជាមួយ) អនុសាសន៍នៃគំរោងរបស់ក្រុមទាំងអស់ ចូលទៅក្នុងប្រភេទមួយក្នុងបណ្តាបី៖

- **ដំណាក់កាលទី 1:** អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺបន្ទាន់ ឬគួរតែមានរួចស្រេចហើយ។ ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ គួរតែចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំទី 1 (2015)។
- **ដំណាក់កាលទី 2:** អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺសំខាន់ ប៉ុន្តែមិនសូវបន្ទាន់ ឬអាចនឹងត្រូវការបញ្ចប់នូវកិច្ចការដំណាក់កាលទី 1។ ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ អាចនឹងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ នៅទីណាអាចអនុវត្តបាន និងនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ គួរតែចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំទី 2-3 (2016-2017)។
- **ដំណាក់កាលទី 3:** អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺសំខាន់ ប៉ុន្តែមិនបន្ទាន់ទេ ឬជាស្មុគស្មាញ និងត្រូវការជំហានជាមូលដ្ឋាន ខ្លាំងក្លា ពេលវេលា និងធនធាន ដែលត្រូវបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 2020។ ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ គួរចាប់ផ្តើម ភ្លាមៗ នៅទីណាអាចអនុវត្តបាន ឬភ្លាមៗបន្ទាប់ពីមានជំហានជាមូលដ្ឋានចាំបាច់ស្រេចចាប់។

សេចក្តីបន្ថែម A: ការអនុវត្តន៍អនុសាសន៍ បន្តិចម្តងៗ

ដំណាក់កាលទី 1: អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺបន្ទាន់ ឬគួរតែមានស្របច្បាប់ហើយ។ ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ គួរតែចាប់ផ្តើម ក្នុងឆ្នាំទី 1 (2015)។

#1 ការសំគាល់សេចក្តីត្រូវការនូវលទ្ធភាពប្រើភាសា។ តុលាការនឹងសំគាល់សេចក្តីត្រូវការនូវលទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់អ្នកប្រើ តុលាការ LEP និងមួយៗ រួមទាំងភាគី សាក្សី ឬមនុស្សផ្សេងទៀត ដែលមានចំណង់ខ្លាំងក្លា នៅចំណុចទាក់ទងដ៏សំខាន់បំផុត ជាមួយនឹងមនុស្ស LEP។ សេចក្តីត្រូវការនូវភាសា នឹងកត់ជាឯកសារច្បាស់លាស់ និងដែលសមស្រប នៅក្នុងប្រព័ន្ធចាត់ចែង ករណី និង/ឬ កំណត់ត្រាករណីផ្សេងទៀត ឬសំណុំរឿង តាមភាពសមរម្យ ប្រសិនបើប្រព័ន្ធកំណត់ត្រាព័ត៌មានករណីរបស់ តុលាការមានស្រាប់ ហើយសមត្ថភាពនេះគួរតែបានបញ្ចូលក្នុងការធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធ ឬប្រព័ន្ធការបង្កើត ទំនើបនៅពេលអនាគត។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#2 សំណើសុំរសាភាសា។ ការទំនុកបំរុង ឬការបដិសេធនូវសេវាភាសារបស់តុលាការ ត្រូវតែបានតាមដាននៅក្នុងប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានករណីរបស់តុលាការ តែជាយ៉ាងណាមិញ ត្រូវមានភាពសមរម្យតាមសមត្ថភាពរបស់តុលាការ។ នៅទីណាបច្ចុប្បន្ន នេះកំពុងមានការតាមដានការទំនុកបំរុង ឬការបដិសេធន៍ មិនអាចធ្វើបានទេ តុលាការត្រូវតែខំប្រឹងប្រែង ដោយសមហេតុផល ដើម្បីកែប្រែ ឬធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធរបស់គេទាន់សម័យ ដើម្បីចាប់យកទិន្នន័យទាក់ទង យ៉ាងឆាប់រហ័សដែលអាចធ្វើទៅបាន។ (ដំណាក់កាលទី 1, 2)

#3 ពិធីការសំរាប់ដៃគូយុត្តិធម៌ ដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងសេចក្តីត្រូវការនៃភាសា។ តុលាការគួរតែស្ថាបនាពិធី ដែលដៃគូយុត្តិធម៌ អាចបញ្ជាក់ទៅតុលាការ ដែលបុគ្គលម្នាក់ៗត្រូវការអ្នកបកប្រែភាសារបស់គេ យ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត នៅចំណុចទាក់ទង ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#4 យន្តការ សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP ដើម្បីសំគាល់ភិនភាគខ្លួនឯង។ តុលាការនឹងស្ថាបនាយន្តការដែលអញ្ជើញមនុស្ស LEP ដើម្បីសំគាល់ភិនភាគខ្លួនឯង ពីសេចក្តីត្រូវការសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសានៅពេលទាក់ទងជាមួយផ្នែកណាមួយនៃប្រព័ន្ធ តុលាការ (ឧទាហរណ៍ការប្រើប័ណ្ណ "ខ្ញុំនិយាយ")។ នៅក្នុងអវត្តមាននៃការសំគាល់ភិនភាគខ្លួនឯង មន្ត្រីតុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ ត្រូវតែស្វែងរកដោយសកម្ម ដើម្បីធានាដល់សេចក្តីត្រូវការនៃភាសារបស់អ្នកប្រើតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#5 ព័ត៌មានសំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ អំពីការមានសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា។ តុលាការនឹងជំរាបអ្នកប្រើតុលាការ អំពីការមានសេវា លទ្ធភាពប្រើភាសា នៅចំណុចទាក់ទងដំបូងបំផុត រវាងអ្នកប្រើតុលាការ និងតុលាការ។ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវតែមានបញ្ចូល នៅទីណាត្រឹមត្រូវ និងសមរម្យ ថាមានសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាដោយឥតគិតថ្លៃ។ តុលាការគួរតែទទួលខុសត្រូវ ថាសេចក្តីត្រូវ ការសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា អាចនឹងកើតឡើងឆាប់បំផុត ឬនៅពេលក្រោយមក នៅក្នុងតុលាការ ដូច្នេះហើយព័ត៌មានអំពីសេវា ភាសា ត្រូវតែមាននៅពេញទាំងអំឡុងពេលនៃរឿងក្តី។ លិខិតជូនដំណឹងគួរតែជាភាសាអង់គ្លេស និងដល់ទៅប្រាំភាសាដទៃ ទៀត យោងទៅតាមសេចក្តីត្រូវការនៃសហគមន៍ ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណតាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយ និងព័ត៌មានមកពីដៃគូ យុត្តិធម៌ រួមទាំងអ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់ អង្គការតាមសហគមន៍ និងអង្គការផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយប្រជាជន LEP។ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវតែបានផ្តល់ឲ្យសាធារណជន ដៃគូយុត្តិធម៌ ភ្នាក់ងារសេវាខាងច្បាប់ អង្គការតាមសហគមន៍ និងអង្គការផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយនឹងប្រជាជន LEP។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#6 ការរាយការណ៍តម្លៃនៃការពង្រីកសេវាភាសា។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និងតុលាការ នឹងធ្វើបន្តទៀត ដើម្បីពង្រីក និងកែលម្អ ការប្រមូលទិន្នន័យលើសេវាពីអ្នកប្រែ និងរាយការណ៍តម្លៃនៃការពង្រីកសេវាភាសា ដើម្បីបញ្ចូលចំនួនបានចំណាយលើសេវា លទ្ធភាពប្រើភាសាផ្សេងៗទៀត ហើយនិងប្រដាប់ប្រដា ដូចជាការបកប្រែ អ្នកបកប្រែ និងការសំរេបសំរួលសេវាភាសា ការបង់ ប្រាក់ខុសៗគ្នាសំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា និងសញ្ញាជាច្រើនភាសា ឬបច្ចេកវិជ្ជា។ ព័ត៌មាននេះគឺសំខាន់ ក្នុងការគាំទ្រសំណើ សុំថវិកា ក្នុងខណៈតុលាការពង្រីកសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ចូលទៅក្នុងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#8 ការពង្រីកអ្នកបកប្រែតុលាការ សំរាប់រឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិលទាំងអស់។ អ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ ត្រូវតែបានផ្តល់នៅក្នុង តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP នៅក្នុងរឿងក្តីតុលាការទាំងអស់ រួមទាំងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល ដូចបាន ចាត់ទុកជាចំបងនៅក្នុងភស្តុតាងច្បាប់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា វគ្គ 756 (មើលសេចក្តីបន្ថែម H) និងបញ្ចូលការផ្សះផ្សារនៃសេវាតុលាការ គ្រួសារ។ (ដំណាក់កាលទី 1 និង 2)

#9 សេចក្តីតម្រូវលក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង។ ការកែប្រែមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៃវិន័យតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា នូវវិន័យ 2.893 នៅពេលមានបុព្វហេតុល្អ អ្នកបកប្រែតុលាការគ្មានវិញ្ញាបនប័ត្រ ឬមិនពេញលក្ខខណ្ឌ អាចនឹងបានតែងតាំងនៅក្នុង រឿងក្តីតុលាការ នៅក្នុងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល ឬឧក្រិដ្ឋកម្ម ដរាបតែជននោះត្រូវបានអនុម័តថាមានគុណសម្បត្តិ ដោយធ្វើតាម ទំរង់ការ សំរាប់លក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង។ ទំរង់ការទាំងនេះ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានចែង សំរាប់រឿងក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម និងយុវជនលើសច្បាប់ នៅក្នុងវិន័យ 2.893 (និងសំរាប់រឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល នឹងបានចែង កាលណាវិន័យតុលាការដែលមាន ស្រាប់ត្រូវបានកែប្រែ)។ (សូមមើលអនុសាសន៍ទី 50 ស្តីពីការរឿករឿង សំរាប់មន្ត្រីតុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ ស្តីពី ទំរង់ការលក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង និងអនុសាសន៍ទី 70 ស្តីពីការកែប្រែវិន័យ 2.893 ដើម្បីបញ្ចូលរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល)។ (ដំណាក់កាលទី 1 និង 2)

#10 ការទំនុកបំរុងនូវអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងរឿងក្តីទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជា/តុលាការបានចាត់ចែង។ ចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ តាមការមានធនធាន ប៉ុន្តែនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយដោយមិនហួសពីឆ្នាំ 2020 តុលាការនឹងផ្តល់អ្នក បកប្រែតុលាការមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងកម្មវិធី សេវា និងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជា តុលាការបានចាត់ ចែង សំរាប់វិវាទបក្ស LEP ទាំងអស់ ព្រមទាំងសាក្សី និងមនុស្សដែលមានចំណង់ខ្លាំងនៅក្នុងរឿងក្តី។ (ដំណាក់កាលទី 1, 2, និង 3)

#12 ចំណង់ចិត្ត សំរាប់អ្នកបកប្រែផ្ទាល់មុខ។ ការប្រើអ្នកបកប្រែតុលាការមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញលក្ខខណ្ឌ ដោយផ្ទាល់ មុខ គឺជាទីពេញចិត្តសំរាប់រឿងក្តីតុលាការ ប៉ុន្តែតុលាការអាចនឹងពិចារណាពីការបកប្រែពីនាយ នៅទីណាវាសមរម្យសំរាប់ព្រឹត្តិ ការណ៍អ្វីមួយ។ ការបកប្រែពីនាយ អាចនឹងបានប្រើលុះត្រាតែបើវានឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកប្រើតុលាការ LEP អាចចូលរួមដោយ ពេញលេញ និងមានន័យបំផុត នៅក្នុងរឿងក្តីតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#13 ការបកប្រែពីនាយ នៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ។ នៅពេលប្រើការបកប្រែពីនាយនៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ តុលាការត្រូវតែផ្តល់ តាមវិសាលភាពដែលអាចធ្វើបាន អ្វីៗដែលត្រូវការជាមុន ការពិចារណា និងគោលការណ៍ណែនាំ សំរាប់ការបកប្រែពីនាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីបន្ថែម B។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#14 ការតម្រូវបច្ចេកវិទ្យាអប្បបរមា សំរាប់ការបកប្រែពីនាយ។ កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងស្ថាបនាការត្រូវបច្ចេកវិទ្យាអប្បបរមា សំរាប់ការបកប្រែពីនាយ ដែលនឹងបានកែឲ្យទាន់ សម័យជាហូរហែទៀងទាត់ និងដែលបញ្ចូលការតម្រូវអប្បបរមា សំរាប់ការបកប្រែព្រមៗគ្នា និងបណ្តាក់មាត់គ្នា។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#15 ការប្រើវីដេអូ សំរាប់ការបកប្រែពីនាយ។ តុលាការដែលប្រើការបកប្រែពីនាយ គួរតែប្តឹងប្រើវីដេអូ ដោយបានប្រើរូបរួមជាមួយនឹងឧបករណ៍បង្កើនសំឡេង សំរាប់ការបកប្រែនៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ ជាជាងពឹងលើការបកប្រែតាមទូរស័ព្ទ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#16 ការសាកមើល សំរាប់ការបកប្រែតាមវីដេអូពីនាយ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែធ្វើផែនការសាកមើល ដោយស្របជាមួយនឹង គំរោងកលយុទ្ធនៃសាខាតុលាការ (Judicial Branch’s Tactical Plan) សំរាប់បច្ចេកវិទ្យាឆ្នាំ 2014–2016។ ការសាកមើលនេះ គួរតែទៅតាមវិសាលភាពជាទីបំផុត ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យដែលទាក់ទងស្តីពី: រឿងរ៉ាវវាយចាក្រុម, ការពេញចិត្តពីអ្នកចូលរួម, ថាតើការប្រើការបកប្រែពីនាយ បង្កើននូវការប្រើអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញលក្ខខ័ណ្ឌ ដែលផ្ទុយពីការទំនុកបំរុងអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ, ប្រសិទ្ធភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងៗដែលមាន (សំរាប់ទាំងការបកប្រែបណ្តាក់មាត់គ្នា និងព្រមៗគ្នា), និងការវិភាគតម្លៃអត្ថប្រយោជន៍។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរធ្វើឲ្យច្បាស់ថាផែនការសាកនេះ នឹងមិនច្រានចោល ឬរារាំងតុលាការណាមួយពីរឿងក្តីរបស់ខ្លួន ដើម្បីប្រើការបកប្រែពីនាយ ដរាបណាវាអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកប្រើតុលាការ LEP អាចចូលរួមក្នុងរឿងក្តីដោយពេញលេញ និងមានន័យបំផុត។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#18 ការបង្កើតនូវវីដេអូជាច្រើនភាសាតាមមាត្រដ្ឋាន។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែបន្តបង្កើតវីដេអូតាមមាត្រដ្ឋាន សំរាប់ប្រភេទករណីចំនួនខ្ពស់ ដែលឲ្យគេខ្ចី ដើម្បីឲ្យជាទូទៅ មិនមែនមិនឲ្យរាលដាល ព័ត៌មានខាងច្បាប់ និងផ្តល់វាទៅឲ្យតុលាការជាប្រាំបីភាសាដឹកំពូលរបស់រដ្ឋ និងបានដាក់ចំណងជើងជាភាសាផ្សេងៗទៀត។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#19 ការបញ្ជាក់សារតាំង នៃអ្នកបកប្រែ។ មានប្រសិទ្ធភាពនៅខែមករា 2015 ដោយអនុលោមតាមច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីរដ្ឋាភិបាលវគ្គ 68561(g) និង (f) មន្ត្រីតុលាការ ដោយរូបរួមជាមួយនឹងបុគ្គលិកអ្នកគ្រប់គ្រងតុលាការ ត្រូវតែធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកបកប្រែដែលបានតែងតាំង គឺមានគុណសម្បត្តិ តំណាងឲ្យសារតាំងរបស់គេយ៉ាងត្រឹមត្រូវ នៅលើកំណត់ត្រា និងបានប្តឹងជាមួយនឹងតុលាការ ដោយមានសំបុត្រអ្នកបកប្រែរបស់គេ។ (សូមមើលអនុសាសន៍ទី 50 ដែលពិភាក្សាពីការហ្វឹកហ្វឺនមន្ត្រីតុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ អំពីប្រធានបទទាំងនេះ)។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#22 ការរៀនសូត្រ នូវការប្រទាំងផលប្រយោជន៍។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលត្រូវការភ្លាមៗ នៅពេលតែងតាំងអ្នកបកប្រែដែលគ្មានវិញ្ញាបនប័ត្រ ឬមិនពេញលក្ខខ័ណ្ឌ តុលាការមិនត្រូវតែងតាំងមនុស្សដែលមានការប្រទាំងផលប្រយោជន៍ ឬមានលំអៀងចំពោះរឿងរ៉ាវឡើយ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#23 ការតែងតាំងអនីតិជន ដើម្បីបកប្រែ។ អនីតិជន នឹងមិនត្រូវបានតែងតាំងដើម្បីបកប្រែរឿងក្តី នៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ ឬសំរាប់សកម្មភាពតុលាការបានបញ្ជា និងតុលាការបានចាត់ចែងឡើយ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#25 ការចាត់តាំងការិយាល័យលទ្ធភាពប្រើភាសា ឬអ្នកតំណាង។ តុលាការនៅក្នុងខោនធីនីមួយៗ នឹងចាត់តាំងការិយាល័យឬមនុស្សដែលបំរើជាធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការទាំងអស់ ព្រមទាំងបុគ្គលិក និងមន្ត្រីតុលាការ។ មនុស្សនេះ ឬមនុស្សទាំងនោះ គួរតែអាច: រៀបរាប់សេវាទាំងអស់ដែលតុលាការផ្តល់ និងសេវាអ្វីៗដែលខ្លួនមិនផ្តល់

លទ្ធភាពប្រើ និងចែកចាយព័ត៌មានទាំងអស់របស់តុលាការ ដែលបានសរសេរជាច្រើនភាសា តាមសំណូមពរ និងជួយ អ្នកប្រើតុលាការ LEP និងបុគ្គលិកតុលាការ រកធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសាសំរាប់តុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#26 ការសំគាល់ចំណុចទាក់ទងដែលសំខាន់ៗ តុលាការគួរតែសំគាល់ចំណុចទាក់ទងណាមួយ ដែលសំខាន់បំផុតសំរាប់ អ្នកប្រើតុលាការ LEP ហើយនៅពេលណាអាចធ្វើបាន គួរតែដាក់បុគ្គលិកចេះពីភាសាដែលមានគុណសម្បត្តិ នៅទីកន្លែង ទាំងនេះ។ (សូមមើលអនុសាសន៍ទី 47 ដែលពិភាក្សាមាត្រដ្ឋានដែលអាចធ្វើបាន សំរាប់ថ្នាក់សមរម្យនៃបុគ្គលិកចេះពីរ ភាសានៅកន្លែងទាំងនេះ)។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#28 ការជ្រើសរើសបុគ្គលិកចេះពីភាសា តុលាការគួរតែខ្លះខ្លះជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលចេះពីភាសាស្អាត ក្នុងភាសាដែល និយមបំផុតនៅក្នុងខោនធីនោះ។ ដើម្បីបង្កើនក្រុមអ្នកដាក់ពាក្យសុំចេះពីភាសា តុលាការគួរតែធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីអប់រំ អ្នកផ្តល់សេវា នៅក្នុងសហគមន៍ ដូចជាសាលាមធ្យមសិក្សា មហាវិទ្យាល័យសហគមន៍ និងសាកលវិទ្យាល័យ នៅតាម មូលដ្ឋាន ដើម្បីលើកកម្ពស់ឱកាសអាជីព ដែលមានសំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា នៅក្នុងតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#34 ការប្រើអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចេះពីភាសា តុលាការគួរតែពិចារណាពីការប្រើអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចេះពីភាសា ដើម្បីផ្តល់សេវាលទ្ធភាព ប្រើភាសា នៅចំណុចទាក់ទងក្រៅពីរឿងក្តីតុលាការ នៅទីណាដែលសមរម្យ។ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តចេះពីភាសា និងនិស្សិតហ្វឹកហ្វឺន ត្រូវតែបានហ្វឹកហ្វឺនត្រឹមត្រូវ និងបានមើលខុសត្រូវ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#36 ការស្ថាបនាគណៈកម្មាធិការបកប្រែ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងបង្កើតគណៈកម្មាធិការបកប្រែ ដើម្បីបង្កើត និងធ្វើតាមទម្រង់ ពីធីការបកប្រែ សំរាប់ការបកប្រែនូវក្រដាសបំពេញរបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ សំភារៈបានសរសេរ និងសោតទស្សន៍ឧបករណ៍។ គណៈកម្មាធិការគួរតែសហការ ជាមួយនឹងអង្គការអ្នកបកប្រែ និងតុលាការ ដើម្បីបង្កើតអង្គការក្រុមខាងច្បាប់ សំរាប់ភាសា ទាំងអស់ដែលបានបញ្ជាក់ ដោយគិតគូរអំពីភូមិភាគខុសៗគ្នា ដើម្បីរក្សាភាពមិនផ្លាស់ប្តូរក្នុងការបកប្រែពាក្យច្បាប់។ ការទទួល ខុសត្រូវរបស់គណៈកម្មាធិការ ក៏នឹងបញ្ចូលការសំគាល់លក្ខណសម្បត្តិសំរាប់អ្នកបកប្រែ និងភាពជាចំបង ការសំរេចសំរួល និង ការរាំងមើល នូវការបកប្រែសំភារៈ។ លក្ខណសម្បត្តិរបស់អ្នកបកប្រែ គួរតែបញ្ចូលសេចក្តីតម្រូវ ដើម្បីឲ្យមានឯកទេសខាង តុលាការ ឬខាងច្បាប់ និងបានទទួលសញ្ញាមតិដោយ សមាគមអ្នកបកប្រែអាមេរិក (American Translators Association, ATA) ឬឲ្យបានអនុម័តគុណសម្បត្តិ ដើម្បីផ្តល់ការបកប្រែ យោងទៅលើបទពិសោធន៍ ការអប់រំ និងការ សំអាង។ កាលណាពីធីការបកប្រែរបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការបានស្ថាបនាហើយ តុលាការនិមួយៗគួរតែស្ថាបនាការត្រួតត្រា គុណភាពស្រដៀងគ្នា និងទម្រង់ការបកប្រែ សំរាប់ក្រដាសបំពេញតាមមូលដ្ឋាន សំភារៈព័ត៌មាន ការកត់ត្រា និងវីដេអូ ដែល មានបំណងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានឲ្យសាធារណជន។ ព័ត៌មាននៅលើវីប៊ីសៃរបស់តុលាការតាមមូលដ្ឋាន គួរតែប្រើអ្នកបកប្រែ មានគុណសម្បត្តិដែលស្រដៀងគ្នា។ តុលាការត្រូវបានជំរុញទឹកចិត្ត ឲ្យសាមគ្គីជាមួយនឹងអង្គការតាមសហគមន៍ ដើម្បីឲ្យ បានសំរេចអនុសាសន៍នេះ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#37 គំរូ និងលំនាំ ជាច្រើនភាសាទូទាំងរដ្ឋ បុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងធ្វើការជាមួយតុលាការ ដើម្បីផ្តល់គំរូ និងលំនាំ នៃព័ត៌មានជាច្រើនភាសា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ ដែលអាចអនុវត្តទៅបាននៅទូទាំងរដ្ឋ និងអាចសំរេចសំរួលសំរាប់ការប្រើប្រាស់ នៅតាមមូលដ្ឋាន។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#38 ការបិទប្រកាសសេចក្តីបកប្រែនៅលើវីប៊ីស៊ី។ បុគ្គលិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងបិទប្រកាសការបកប្រែបានសរសេរ នូវក្រដាសបំពេញ និងព័ត៌មាន ព្រមទាំងសំភារៈអប់រំ សំរាប់ឲ្យសាធារណជន នៅលើវីប៊ីស៊ីរបស់តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា នៅពេលណាមានសំភារៈទាំងនោះ ហើយនឹងផ្ញើលិខិតជូនដំណឹងទៅតុលាការ ពីការមានសំភារៈទាំងនោះ ប្រយោជន៍ឲ្យ តុលាការអាចតភ្ជាប់ការបិទប្រកាសទាំងនេះ ពីវីប៊ីស៊ីរបស់គេ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#40 ការបកប្រែបទបញ្ជាតុលាការ។ តុលាការនឹងផ្តល់ការបកប្រែមើលឃើញ នូវបទបញ្ជាតុលាការ និងគួរតែពិចារណាពីការ ផ្តល់សេចក្តីបកប្រែបានសរសេរ នូវបទបញ្ជាទាំងនោះ សំរាប់អ្នក LEP នៅពេលត្រូវការ។ ជាអប្បបរមា តុលាការគួរតែផ្តល់ កំណែដែលបានបកប្រែ នូវក្រដាសបំពេញទាក់ទងនឹងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ដើម្បីជួយវិវាទបក្ស ឲ្យប្រៀបធៀបបទបញ្ជាតុលាការ ជាក់លាក់របស់គេ ទៅនឹងលំនាំក្រដាសបំពេញដែលបានបកប្រែ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#43 មាត្រដ្ឋានសំរាប់លក្ខណសម្បត្តិអ្នកបកប្រែ។ តុលាការ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និង គណៈទីប្រឹក្សាអ្នកបកប្រែតុលាការ (Court Interpreters Advisory Panel, CIAP) នឹងធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកបកប្រែទាំងអស់ ដែលផ្តល់សេវាសេវាភាពប្រើ ភាសា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការមិនពូកែភាសាអង់គ្លេស គឺមានគុណសម្បត្តិ និងមានសមត្ថភាព។ មាត្រដ្ឋានមានស្រាប់សំរាប់ លក្ខណសម្បត្តិ គួរតែមានសុពលភាពជាដដែល ហើយនឹងបានពិនិត្យមើលឡើងវិញទៀងទាត់ ដោយ CIAP។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#44 ការណែនាំការងារតាមអ៊ិនទ័រណិត សំរាប់អ្នកបកប្រែថ្មី។ កម្មវិធីណែនាំការងារតាមអ៊ិនទ័រណិត ទូទាំងរដ្ឋ នឹងបន្តនៅ មានទៀត ដើម្បីសំរួលការហ្វឹកហ្វឺនណែនាំការងារ សំរាប់អ្នកបកប្រែថ្មី ធ្វើការជាមួយតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#45 ការហ្វឹកហ្វឺន សំរាប់អនាគតអ្នកបកប្រែ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និងតុលាការ គួរតែធ្វើការជាមួយនឹងអង្គការអ្នកបកប្រែ និងអ្នកផ្តល់ការអប់រំ (រួមទាំងមហាវិទ្យាល័យសហគមន៍កាលីហ្វ័រនីញ៉ា និងប្រព័ន្ធសាកលវិទ្យាល័យរដ្ឋ) ដើម្បីពិនិត្យកម្រោង បាយល្អប្រសើរ ដើម្បីរៀបចំអនាគតអ្នកបកប្រែ ឲ្យបានជាប់ការប្រឡងយកសារតាំង។ ការប្រឹងប្រែងទាំងនេះរួមមាននូវ៖

- ការសាមគ្គីដើម្បីបង្កើត វិជ្ជាប្រុងប្រៀបខ្លួនប្រឡង និងសាកល្បង, និង
- ការបង្កើតឲ្យមាននិស្សិតហ្វឹកហ្វឺន និងឱកាសអ្នកប្រៀនប្រដៅ នៅក្នុងតុលាការ និងដែលទាក់ទងនឹងលក្ខណៈ ខាងច្បាប់ (ដូចជាធ្វើការជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់ ឬអ្នកវិជ្ជាជីវៈខាងច្បាប់ផ្សេងៗទៀត) ដើម្បីជួយហ្វឹកហ្វឺន និងត្រៀមខ្លួនអនាគតអ្នកបកប្រែ នៅក្នុងវិស័យខាងច្បាប់ទាំងអស់។

(ដំណាក់កាលទី 1)

#46 ការហ្វឹកហ្វឺនសំរាប់អ្នកបកប្រែ លើរឿងក្តីស៊ីវិល និងការបកប្រែពីនាយ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ អង្គការអ្នកបកប្រែ និងក្រុម អប់រំ គួរតែសហការគ្នាដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន សំរាប់អស់អ្នកដែលនឹងបកប្រែក្នុងរឿងក្តីស៊ីវិល និងអស់អ្នកដែលនឹងផ្តល់ ការបកប្រែពីនាយ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#47 មាត្រដ្ឋានចំណេះភាសា សំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា។ តុលាការត្រូវតែធ្វើឲ្យប្រាកដ ថាបុគ្គលិកចេះពីភាសា ផ្តល់ព័ត៌មាន ឲ្យអ្នកប្រើតុលាការ LEP គឺពូកែខាងភាសាដែលគេប្រាស្រ័យទាក់ទង។ បុគ្គលិកទាំងអស់ដែលតុលាការបានចាត់តាំងថាជា បុគ្គលិកចេះពីភាសា ត្រូវតែស្របតាមមាត្រដ្ឋានអប្បបរមាជា "មធ្យម កណ្តាល (intermediate mid)" ដូចបានឲ្យអត្ថន័យ នៅក្រោមគោលការណ៍ណែនាំនៃ ក្រុមប្រឹក្សាអាមេរិកលើការបង្រៀនភាសាបរទេស (American Council on the

Teaching of Foreign Languages)។ (មើលសេចក្តីបន្ថែម F)។ ការប្រឡងចំណេះដ្ឋាល់មាត់ដែលមានស្រាប់ គឺមាន តាមរយៈផ្នែក កម្មវិធីតុលាការគាំទ្រលទ្ធភាពប្រើភាសា (Court Language Access Support Program, CLASP) របស់ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ដែលអាចនឹងបានប្រើដោយតុលាការ ដើម្បីស្ថាបនាចំណេះភាសាបរទេសរបស់បុគ្គលិក។ តុលាការមិន គួររើសអើងការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯង ដោយបុគ្គលិកចេះពីភាសា ក្នុងការសំរេចចំណេះភាសារបស់គេឡើយ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#48 មាត្រដ្ឋាន និងការហ្វឹកហ្វឺនតាមអ៊ិនទ័រណិត សំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា។ ហួសពីអប្បបរមាដែលបានបញ្ជាក់ បុគ្គលិក ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងធ្វើការជាមួយនឹងតុលាការ ដើម្បី (a) សំគាល់មាត្រដ្ឋាននៃចំណេះភាសា សំរាប់ចំណុចទាក់ទង សាធារណៈ នៅក្នុងសាលាក្តី និង (b) បង្កើត និងប្រតិបត្តិ ការហ្វឹកហ្វឺនតាមអ៊ិនទ័រណិត សំរាប់បុគ្គលិកចេះពីភាសា។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#50 ការហ្វឹកហ្វឺនសាខាតុលាការ ស្តីពីគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា។ មន្ត្រីតុលាការ រួមទាំងចៅក្រមបណ្តោះអាសន្ន អ្នកគ្រប់គ្រង តុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ នឹងទទួលបានការហ្វឹកហ្វឺនស្តីពីក្រិក្សវិន័យ និងការតម្រូវនៃលទ្ធភាពប្រើភាសារបស់សាខាតុលាការ ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា ព្រមទាំងដូចនៅក្នុងក្រិក្សវិន័យ និងទម្រង់ការ នៃតុលាការរៀងៗខ្លួនរបស់គេ។ តុលាការគួរតែគ្រោងពេលការហ្វឹកហ្វឺនបន្ថែម នៅពេលក្រិក្សវិន័យបានកែទាន់សម័យ ឬបានផ្លាស់ប្តូរ។ ការហ្វឹកហ្វឺនទាំងនេះ គួរតែមាននូវ៖

- របៀបប្រសើរបំផុត សំរាប់ចាត់ចែងរឿងក្តីតុលាការ ដែលទាក់ទងនឹងអ្នកបកប្រែ រួមទាំងយល់ដឹងពីការខំប្រឹងខាង ផ្លូវចិត្ត និងការសញ្ជឹងគិតគូរ ដែលបានតម្រូវសំរាប់ការបកប្រែ ការលំបាកនឿយហត់នៃអ្នកបកប្រែ សេចក្តីត្រូវការ ដើម្បីទប់ទល់ល្បឿនសំដី និងការសន្ទនាញាប់ និងការពិចារណានូវក្រុមបកប្រែ នៅទីណាសមរម្យ;
- ភារៈកិច្ចសីលធម៌របស់អ្នកបកប្រែ ដើម្បីបញ្ជាក់រឿងរ៉ាវ ក្នុងអំឡុងពេលបកប្រែ និងរាយការណ៍ឧបសគ្គចំពោះការ បំពេញភារៈកិច្ច;
- ទម្រង់ការបានតម្រូវ សំរាប់ការតែងតាំង និងការប្រើប្រាស់អ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន និងសំរាប់ការ លះបង់សិទ្ធិ របស់អ្នកប្រើតុលាការ LEP បើសិនបានស្នើសេវាពីអ្នកបកប្រែ;
- ការតម្រូវខាងច្បាប់ សំរាប់ការស្ថាបនា តាមកំណត់ត្រា នូវសារតាំងរបស់អ្នកបកប្រែ;
- ការមានបច្ចេកវិជ្ជា និងបច្ចេកទេសអប្បបរមា និងមាត្រដ្ឋានប្រតិបត្តិការ សំរាប់ផ្តល់ការបកប្រែពីនាយ; និង
- ការធ្វើការជាមួយនឹងអ្នកប្រើតុលាការ LEP ក្នុងលក្ខណៈតាមសមត្ថភាពខាងវប្បធម៌។

បុគ្គលិកនៃក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងបង្កើតកម្មវិធីសិក្សា សំរាប់ការហ្វឹកហ្វឺន ព្រមទាំងធនធានក្បួន ដែលដោះស្រាយ សមាសភាពការហ្វឹកហ្វឺនទាំងអស់ និងចែកចាយវាទៅតុលាការ សំរាប់ការសំរេចសំរួលតាមសេចក្តីត្រូវការតាមមូលដ្ឋាន។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#52 បំណ្តចៅក្រមស្តីពីលទ្ធភាពប្រើភាសា។ បុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែបង្កើតបំណ្តចៅក្រម ដែលសង្ខេបក្រិក្សវិន័យ ភាសាដែលលេចឡើង និងទម្រង់ការ និងការមានធនធាន ដើម្បីជួយមន្ត្រីចៅក្រម ក្នុងការដោះស្រាយរឿងរ៉ាវភាសា ដែលកើត ឡើងនៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ រួមទាំងក្រិក្សវិន័យទាក់ទងចំពោះការបកប្រែពីនាយ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#56 ការគាំពារ សំរាប់ការផ្តល់ថវិកាឲ្យគ្រប់គ្រាន់។ ចៅក្រមតុលាការ នឹងគាំពារសំរាប់ការផ្តល់ថវិកាឲ្យគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាទូលំទូលាយ។ សំណើការផ្តល់ថវិកា គួរតែឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តន៍បន្តិចម្តងៗ នូវគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា និងគួរតែស្វែងរក ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថាសំណើនោះមិនប៉ះពាល់ដល់ការផ្តល់ថវិកា សំរាប់ដំណើរការនៃសេវាតុលាការផ្សេងៗទៀត។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#57 ការប្រើទិន្នន័យ សំរាប់សំណើការផ្តល់ថវិកា។ សំណើការផ្តល់ថវិកា សំរាប់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាទូលំទូលាយ គួរតែបានសន្មតលើការមានទិន្នន័យល្អបំផុត ដែលសំគាល់ធនធានជាចាំបាច់ ដើម្បីប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ នៃគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសានេះ។ ការនេះអាចនឹងរួមមាន ព័ត៌មានដែលកំពុងបានប្រមូល ដែលទាក់ទងនឹងការសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការនៅពេលថ្មីៗនេះ ដើម្បីពង្រីកការប្រើនូវកម្មវិធីថវិកា 45.45 សំរាប់រឿងក្តីស៊ីវិល ដែលភាគីទាំងឡាយទទួលបានលទ្ធភាព; ព័ត៌មានដែលកំពុងបានប្រមូល សំរាប់សេចក្តីត្រូវការនៃភាសាឆ្នាំ 2015 និងរបាយការណ៍ការប្រើអ្នកបកប្រែ; និងព័ត៌មានដែលអាចបាននិយាយសរុប ចេញពី ការសិក្សាប៉ាន់ប្រមាណធនធាន (Resource Assessment Study) (ដែលមើលបន្ទុកការងាររបស់បុគ្គលិកតុលាការ) ព្រមទាំងកំណត់ត្រាតុលាការផ្សេងៗទៀត (ដូចជា កំណត់ត្រាមជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯងស្តីពីអ្នកប្រើតុលាការ LEP)។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#58 ការស្វែងរកដោយក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នូវឱកាសការផ្តល់ថវិកាផ្សេងទៀត។ បុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងខំស្វែងរកឱកាសនៃការផ្តល់ថវិកាសមរម្យ ពីរដ្ឋបាលសហព័ន្ធ រដ្ឋ ឬអង្គការគ្មានយកកម្រៃ ដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលជាតិសំរាប់តុលាការរដ្ឋ (National Center for State Courts) ដែលសមរម្យជាពិសេសសំរាប់ផែនការធ្វើមួយដង ឧទាហរណ៍ដូចជាការបកប្រែឯកសារ ឬការផលិតវីដេអូ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#59 ការស្វែងរកដោយតុលាការ នូវឱកាសការផ្តល់ថវិកាផ្សេងទៀត។ តុលាការគួរតែខំស្វែងរកឱកាសការផ្តល់ថវិកាសមរម្យនៅថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋ ឬថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដើម្បីគាំទ្រការទំនុកបំរុងសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា។ តុលាការគួរតែស្វែងរក ជាឧទាហរណ៍ដូចជាប្រាក់ឧបត្ថម្ភមួយដង ឬជាហូរហែ ពីមូលនិធិសាធារណៈ រដ្ឋ ឬសមាគមមេធាវី តាមមូលដ្ឋាន ពីរដ្ឋបាលសហព័ន្ធ រដ្ឋ ឬរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន និងពីអ្នកផ្សេងៗទៀត។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#60 កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ លទ្ធភាពប្រើភាសា។ ក្រុមប្រឹក្សានឹងបង្កើតកំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ លទ្ធភាពប្រើភាសា (ឈ្មោះនឹងបានប្រកាស) ដើម្បីបង្កើតគំរោងការប្រតិបត្តិមួយ សំរាប់ការបង្ហាញទៅក្រុមប្រឹក្សា។ សមាជិកនៃកំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ គួរតែបញ្ចូលអ្នកតំណាងនៃអ្នករួមចំណែកសំខាន់ៗ នៅក្នុងការទំនុកបំរុងសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅក្នុងតុលាការមានរួមទាំង ប៉ុន្តែមិនកំរិតចំពោះ មន្ត្រីតុលាការ អ្នកគ្រប់គ្រងតុលាការ អ្នកបកប្រែតុលាការ អ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់ និងមេធាវីដែលជាទូទៅធ្វើការជាមួយនឹងអ្នកប្រើតុលាការ LEP។ ជាផ្នែកនៃបន្ទុករបស់ខ្លួន កំឡាំងការងារនឹងសំគាល់តម្លៃទាក់ទងនឹងការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ LAP។ កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងសំរេចសំរួលជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា និងបុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការដែលទាក់ទង ស្តីពីការប្រតិបត្តិ ហើយនឹងមានភាពបត់បែនដើម្បីត្រួតមើល និងកែសំរួលគំរោងការប្រតិបត្តិ យោងទៅលើភាពអាចធ្វើបាន និងការមានធនធាន។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#61 ប្រព័ន្ធការប្រព្រឹត្តតាម និងការត្រួតមើល។ កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងស្ថាបនាប្រព័ន្ធជាចាំបាច់ សំរាប់ការត្រួតមើលនូវការប្រព្រឹត្តតាម ជាមួយនឹងគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា។ នេះរួមមានការរ៉ាំងមើល នូវប្រសិទ្ធភាពរបស់គំរោងស្តីពីលទ្ធភាព

ប្រើភាសានៅទូទាំងរដ្ឋ និងថ្នាក់តុលាការនីមួយៗ ហើយនិង ការប៉ាន់មើលសេចក្តីត្រូវការ សំរាប់ការកែសម្រួលជាហូរហែ និងការកែលំអដល់គំរោង។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#62 ក្រដាសបំពេញបណ្តឹងតែមួយ។ កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងបង្កើតក្រដាសបំពេញតែមួយ ដែលមាននៅទូទាំងរដ្ឋ សំរាប់ចុះបញ្ជីបណ្តឹង អំពីការទំនុកបំរុង ឬការអាក់ខានផ្តល់នូវលទ្ធភាពប្រើភាសា។ ក្រដាសបំពេញនេះគួរតែជាសមញ្ញ បានទាន់សម័យ និងងាយស្រួលដល់អ្នកប្រើជាទីបំផុត។ ក្រដាសបំពេញនេះ នឹងមានជាក្រដាសនៅឯតុលាការ និងតាម អ៊ិនទ័រណិត ហើយនឹងអាចបំពេញជាអេឡិចត្រូនិកបាន ឬទាញយកសំរាប់ការផ្តិត និងសរសេរបំពេញ។ បណ្តឹងក៏នឹងបំរើ ជាយន្តការដើម្បីត្រួតមើលកង្វល់ ទាក់ទងនឹងលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ឬទូទាំងរដ្ឋ។ ក្រដាសបំពេញនេះគួរតែ បានប្រើជាផ្នែកនៃដំណើរការជាច្រើន ដែលបានសំគាល់ដោយធ្វើតាមអនុសាសន៍នូវគំរោងនេះ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#63 បណ្តឹងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ស្តីពីសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា។ តុលាការនីមួយៗនឹងបង្កើតរបៀបមួយ ដែលអ្នកប្រើតុលាការ LEP ឬអ្នកគាំពារ និងមេធាវីរបស់គេ ឬមនុស្សផ្សេងទៀតដែលមានចំណង់ អាចនឹងប្តឹងបណ្តឹងពីការទំនុកបំរុងរបស់តុលាការ ឬការអាក់ខានផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាសមរម្យ រួមទាំងរឿងរ៉ាវទាក់ទងនឹងការបកប្រែដែលបានផលិតនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ តុលាការតាមមូលដ្ឋាន អាចនឹងជ្រើសរើសទំរង់ការជាគំរូតាមមូលដ្ឋានរបស់គេ បន្ទាប់ពីបានបង្កើតជាផ្នែកនៃវិធីប្រតិបត្តិការ។ បណ្តឹងត្រូវតែបានប្តឹងជាមួយតុលាការ តាមរឿងរ៉ាវ និងបានរាយការណ៍ទៅក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ដើម្បីជួយក្នុងការត្រួតមើល ជាហូរហែ នូវការប្រតិបត្តិទូទៅ និងភាពជោគជ័យនៃគំរោងលទ្ធភាពប្រើភាសា។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#66 កន្លែងធនធាននៃលទ្ធភាពប្រើភាសា ទូទាំងរដ្ឋ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែបង្កើតកន្លែងធនធាននៃលទ្ធភាពប្រើភាសា ទូទាំងរដ្ឋ ទោះបីមានស្រាប់ហើយក្តី ឬត្រូវបានបង្កើត ដែលមានបញ្ចូលនូវសំភារៈបានបកប្រែ សោតទស្សន៍ឧបករណ៍ និង សំភារៈផ្សេងៗទៀតដែលបានសំគាល់នៅក្នុងគំរោងនេះ ដើម្បីជួយតុលាការ ក្នុងការខំប្រឹងពង្រីកលទ្ធភាពប្រើភាសា។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#67 ការសំរេចយកគំរោង ដោយតុលាការឧទ្ធរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា និងតុលាការជាន់ខ្ពស់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា។ តុលាការឧទ្ធរដ្ឋ កាលីហ្វ័រនីញ៉ា និងតុលាការជាន់ខ្ពស់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា គួរតែពិភាក្សា និងសំរេចយកផ្នែកជាធរមាននៃគំរោងលទ្ធភាពប្រើ ភាសានេះ ដោយមានការកែប្រែជាចាំបាច់។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#69 ទំរង់ការ និងគោលការណ៍ណែនាំ សំរាប់បុព្វហេតុល្អ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការនឹងស្ថាបនាទំរង់ការ និងគោលការណ៍ណែនាំ សំរាប់ការអនុម័តអំពី "បុព្វហេតុល្អ" ដើម្បីតែងតាំង អ្នកបកប្រែគ្មានសារតាំង នៅក្នុងរឿងរ៉ាវថ្នាក់ស៊ីវិល។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#70 កែប្រែវិន័យតុលាការ សំរាប់ការតែងតាំងអ្នកបកប្រែនៅក្នុងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែកែប្រែវិន័យ តុលាការ 2.893 ដើម្បីដោះស្រាយការតែងតាំងអ្នកបកប្រែគ្មានសារតាំង នៅក្នុងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល។ (ដំណាក់កាលទី 1)

#75 ក្រិត្យវិន័យស្តីពីការលះបង់សិទ្ធិ អ្នកបកប្រែ។ កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងបង្កើតក្រិត្យវិន័យដែលដោះស្រាយសំណើ ការលះបង់សិទ្ធិ របស់អ្នកប្រើតុលាការ LEP នូវសេវាពីអ្នកបកប្រែ។ ក្រិត្យវិន័យនេះនឹងសំគាល់មាត្រដ្ឋាន ដើម្បីឲ្យប្រាកដថា ការលះបង់សិទ្ធិអ្វីមួយ គឺបានធ្វើដោយដឹង ដោយមានប្រាជ្ញា និងដោយស្ម័គ្រចិត្ត; គឺបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីបានប្រឹក្សាជាមួយ ស្មារតី; និងបានយល់ព្រមដោយមន្ត្រីតុលាការត្រឹមត្រូវ ដោយប្រើការឈ្វេងយល់របស់គាត់។ ក្រិត្យវិន័យនេះនឹងដោះស្រាយ កត្តាផ្សេងៗទៀតជាចាំបាច់ ដើម្បីឲ្យប្រាកដថាការលះបង់សិទ្ធិគឺសមរម្យ ដោយរួមមាននូវៈ ការអនុម័តថាអ្នកបកប្រែគឺចាំ

បាច់ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថាការលះបង់សិទ្ធិ គឺបានធ្វើឡើងដោយដឹង; ធ្វើឲ្យប្រាកដថាការលះបង់សិទ្ធិបានបញ្ចូលជាកំណត់ត្រា, ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ បើគ្មានកំណត់ត្រាជាផ្លូវការនៃរឿងក្តី; និងតម្រូវថា ភាគីមួយអាចនឹងស្នើសុំនៅពេលណាក៏បាន, ឬ តុលាការអាចនឹងធ្វើញត្តិរបស់ខ្លួន, បញ្ជាឲ្យលាលែងការលះបង់សិទ្ធិ និងតែងតាំងអ្នកបកប្រែ សំរាប់រឿងក្តីទាំងអស់ថែមទៀត។ ក្រិត្យវិន័យគប្បីតែឆ្លុះបញ្ចាំងសេចក្តីរំពឹងថាការលះបង់សិទ្ធិ នឹងកម្រត្រូវបានយកមកប្រើ ជាឱកាសនៃលទ្ធភាពប្រើសេវាអ្នក បកប្រែឥតគិតថ្លៃ ហើយកំឡាំងការងារប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងតាមដានការប្រើប្រាស់ការលះបង់សិទ្ធិ ដើម្បីជួយសំគាល់ការផ្លាស់ ប្តូរអ្វីមួយជាចាំបាច់ ចំពោះក្រិត្យវិន័យ។ (ដំណាក់កាលទី 1)

ដំណាក់កាលទី 2: អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺសំខាន់ ប៉ុន្តែមិនសូវបន្ទាន់ ឬអាចនឹងត្រូវការបញ្ចប់នូវកិច្ចការដំណាក់កាលទី 1 ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ អាចនឹងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ នៅទីណាអាចអនុវត្តបាន និងនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ គួរតែចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំទី 2-3 (2016-2017)។

#2 សំណើសុំសេវាភាសា។ ការទំនុកបំរុង ឬការបដិសេធនៃសេវាភាសារបស់តុលាការ ត្រូវតែបានតាមដាននៅក្នុងប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានករណីរបស់តុលាការ តែជាយ៉ាងណាមិញ ត្រូវមានភាពសមរម្យតាមសមត្ថភាពរបស់តុលាការ។ នៅទីណាបច្ចុប្បន្ន នេះកំពុងមានការតាមដានការទំនុកបំរុង ឬការបដិសេធនៃ មិនអាចធ្វើបានទេ តុលាការត្រូវតែខំប្រឹងប្រែង ដោយសមហេតុផល ដើម្បីកែប្រែ ឬធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធរបស់គេទាន់សម័យ ដើម្បីចាប់យកទិន្នន័យទាក់ទង យ៉ាងឆាប់រហ័សដែលអាចធ្វើទៅបាន។ (ដំណាក់កាលទី 1, 2)

#7 ការពិនិត្យមើលទិន្នន័យឡើងវិញ ហួសពីការជំរឿនមនុស្សនៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ និងតុលាការ គួរតែ ប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីប្រមើលចំនួន និងភាសា នៃអ្នកប្រើតុលាការ LEP ប្រហែលប៉ុន្មាន។ នៅពេលណាទិន្នន័យត្រូវបាន ប្រមូល រួមទាំងសំរាប់គោលបំណងទាំងនេះ នោះតុលាការ និងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែរកមើលប្រភពទិន្នន័យមួយទៀត ហួសពីការជំរឿនមនុស្ស នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ដូចជាប្រព័ន្ធសាលារៀន ក្រសួងសុខាភិបាល សង្គមកិច្ចខោនធី និងភ្នាក់ងារ តាមសហគមន៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#8 ការពង្រីកអ្នកបកប្រែតុលាការ សំរាប់រឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិលទាំងអស់។ អ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ ត្រូវតែបានផ្តល់នៅក្នុង តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP នៅក្នុងរឿងក្តីតុលាការទាំងអស់ រួមទាំងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល ដូចបាន ចាត់ទុកជាចំបងនៅក្នុងកស្តតាងច្បាប់រដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា វគ្គ 756 (មើលសេចក្តីបន្ថែម H) និងបញ្ចូលការផ្សះផ្សារនៃសេវាតុលាការ គ្រួសារ។ (ដំណាក់កាលទី 1 និង 2)

#9 សេចក្តីតម្រូវលក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង។ ការកែប្រែមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៃវិន័យតុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា នូវវិន័យ 2.893 នៅពេលមានបុព្វហេតុល្អ អ្នកបកប្រែតុលាការគ្មានវិញ្ញាបនប័ត្រ ឬមិនពេញលក្ខខណ្ឌ អាចនឹងបានតែងតាំងនៅក្នុង រឿងក្តីតុលាការ នៅក្នុងរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល ឬឧក្រិដ្ឋកម្ម ដរាបតែជននោះត្រូវបានអនុម័តថាមានគុណសម្បត្តិ ដោយធ្វើតាម ទំរង់ការ សំរាប់លក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង។ ទំរង់ការទាំងនេះ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានចែង សំរាប់រឿងក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម និងយុវជនល្មើច្បាប់ នៅក្នុងវិន័យ 2.893 (និងសំរាប់រឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល នឹងបានចែង កាលណាវិន័យតុលាការដែលមានស្រាប់ ត្រូវបានកែប្រែ)។ (សូមមើលអនុសាសន៍ទី 50 ស្តីពីការហ្វឹកហ្វឺន សំរាប់មន្ត្រីតុលាការ និងបុគ្គលិកតុលាការ ស្តីពីទំរង់ការ លក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង និងអនុសាសន៍ទី 70 ស្តីពីការកែប្រែវិន័យ 2.893 ដើម្បីបញ្ចូលរឿងក្តីថ្នាក់ស៊ីវិល)។ (ដំណាក់កាលទី 1 និង 2)

#10 ការទំនុកបំរុងនូវអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងរឿងក្តីទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជា/តុលាការបានចាត់ចែង។ ចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ តាមការមានធនធាន ប៉ុន្តែនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយដោយមិនហួសពីឆ្នាំ 2020 តុលាការនឹងផ្តល់អ្នកបកប្រែតុលាការមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងកម្មវិធី សេវា និងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជា តុលាការបានចាត់ចែង សំរាប់វិវាទបក្ស LEP ទាំងអស់ ព្រមទាំងសាក្សី និងមនុស្សដែលមានចំណង់ខ្លាំងនៅក្នុងរឿងក្តី។ (ដំណាក់កាលទី 1, 2, និង 3)

#11 ការពិចារណានូវអ្នកផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ក្នុងការធ្វើបទបញ្ជាតុលាការ។ បុគ្គល LEP មិនគួរបានបញ្ជាឲ្យទៅចូលរួមក្នុងកម្មវិធីតុលាការបានបញ្ជាឡើយ បើកម្មវិធីនោះមិនផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាត្រឹមត្រូវទេ។ បើមន្ត្រីតុលាការមិនបញ្ជាឲ្យចូលរួមក្នុងសេវាទេ ដោយព្រោះកម្មវិធីខ្វះសមត្ថភាពផ្តល់ភាសា នោះតុលាការគួរតែបញ្ជាវិវាទបក្ស ឲ្យចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសមរម្យផ្សេងទៀត ដែលផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP។ នៅក្នុងធ្វើការសំរេច និងធ្វើបទបញ្ជារបស់ខ្លួន តុលាការគួរតែសាកសួរ បើសិនកម្មវិធីមានផ្តល់សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថាសមត្ថភាពរបស់អ្នកប្រើតុលាការ LEP ស្របនឹងសេចក្តីតម្រូវរបស់តុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#17 ការសាកមើល សំរាប់មជ្ឈដ្ឋាននៃអ្នកបកប្រែពិនាយ។ ដើម្បីប្រើឲ្យបានជាអតិបរិមា និងឲ្យមានអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនប័ត្រ មានជំនាញខ្ពង់ខ្ពស់ និងមានអ្នកបកប្រែពេញលក្ខខ័ណ្ឌ នៅរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា នោះក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែពិចារណាពីការបង្កើតកម្មវិធីសាកមើល ដោយនឹងធ្វើឲ្យមានអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញលក្ខខ័ណ្ឌ សំរាប់តុលាការទាំងអស់ ដោយមានការប្រាប់ដំណឹងយ៉ាងខ្លី ដើម្បីផ្តល់សេវាបកប្រែពិនាយ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#20 ការពង្រីកនូវប្រព័ន្ធការសំរេចសំរួលតាមភូមិភាគ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែពង្រីកប្រព័ន្ធការសំរេចសំរួលតាមភូមិភាគ ដែលមានជាផ្លូវការស្រាប់ ដើម្បីកែលំអភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការរៀបចំកាលវិភាគឲ្យអ្នកបកប្រែ សំរាប់រឿងក្តីតុលាការ និងការចាត់តាំងរវាងតុលាការ នៅពាសពេញរដ្ឋ។ (សូមមើលអនុសាសន៍ទី 30 ដែលដោះស្រាយការសំរេចសំរួលបុគ្គលិកចេះពីភាសា និងអ្នកបកប្រែសំរាប់ព្រឹត្តិការណ៍មិននៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ)។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#21 របៀបសំរាប់ការធ្វើកាលវិភាគ និងការសំរេចសំរួលអ្នកបកប្រែតុលាការ។ តុលាការគួរតែបន្តបង្កើតរបៀបសំរាប់ការប្រើអ្នកបកប្រែ ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងមានប្រសិទ្ធភាព ដោយមាននូវទំនាក់ទំនង ប៉ុន្តែមិនកំរិតចំពោះការសំរេចសំរួលប្រតិទិនឡើយ។ តុលាការគួរតែបង្កើតប្រព័ន្ធទាំងនេះ ក្នុងលក្ខណៈដែលមិនប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពរបស់អ្នកប្រើតុលាការ LEP ចំពោះសេវាតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#24 ការតែងតាំងបុគ្គលិកចេះពីភាសា។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលត្រូវការភ្លាមៗ តុលាការគួរតែជៀសវាងការតែងតាំងនូវបុគ្គលិកតុលាការចេះពីភាសា ដើម្បីបកប្រែរឿងក្តីនៅក្នុងបន្ទប់តុលាការ; បើសិនតុលាការតែងតាំងបុគ្គលិកវិញ គាត់ត្រូវតែស្របតាមសេចក្តីតម្រូវទាំងអស់ នូវលក្ខណសម្បត្តិនៃការទំនុកបំរុង។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#27 ការទំនុកបំរុងនូវឧបករណ៍លទ្ធភាពប្រើភាសា សំរាប់បុគ្គលិកតុលាការ។ បុគ្គលិកតុលាការទាំងអស់ដែលចូលរួមជាមួយនឹងសាធារណជន នឹងមានលទ្ធភាពប្រើឧបករណ៍ជំនួយភាសា ដូចជាសំភារៈបានបកប្រែ និងធនធាន អក្ខរាស្ត្រជាច្រើនភាសា និងប័ណ្ណ "ខ្ញុំនិយាយ" ដើម្បីសំរេចអំពីភាសាកំណើតរបស់អ្នកប្រើតុលាការ និងណែនាំគាត់ទៅទីកន្លែងដែលបានចាត់

តាំង សំរាប់សេវាភាសា និង/ឬ ផ្តល់ឲ្យបុគ្គល LEP នូវឱកាសបំណែង ឬសេចក្តីណែនាំ ឬព័ត៌មានផ្សេងទៀត សមរម្យតាមភាសា។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#29 ការបង្កើតពិធីការ សំរាប់នៅទីណាដែលគ្មានបុគ្គលិកចេះពីភាសា។ តុលាការនឹងបង្កើតពិធីការ ឬទម្រង់ការជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកប្រើតុលាការ LEP អាចទទួលបានសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ នៅទីណាដែលគ្មានបុគ្គលិកចេះពីភាសា។ ជាឧទាហរណ៍ អ្នកសំរបសំរួលអ្នកបកប្រែរបស់តុលាការ មាននៅប្រចាំការ ដើម្បីសំគាល់អ្នកបកប្រែ ឬបុគ្គលិកណាមួយ និងសមរម្យដើម្បីផ្តល់សេវានៅក្នុងការិយាល័យរបស់ក្រុមបញ្ជី ឬនៅមជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯង។ លើសពីនេះទៀត ការប្រើបច្ចេកវិជ្ជាពិនិត្យ ដូចជាការទូរស័ព្ទទៅបុគ្គលិកចេះពីភាសា នៅឯកន្លែងមួយទៀត ឬការប្រើអ្នកបកប្រែពិនិត្យ អាចអនុវត្តទៅបាន។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#30 ក្រិត្យានីយ ដែលដំកើងការចែករំលែកនូវបុគ្គលិកចេះពីភាសា និងអ្នកបកប្រែនៅក្នុងបណ្តាតុលាការ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែពិចារណាពីការសំរេចយកក្រិត្យានីយដែលដំកើងការចែករំលែកបុគ្គលិកចេះពីភាសា និងអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញលក្ខខ័ណ្ឌ នៅក្នុងបណ្តាតុលាការ ដោយការប្រើបច្ចេកវិជ្ជាពិនិត្យ សំរាប់ជំនួយខាងភាសា ក្រៅពីរឿងក្តីតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#31 ការសាកមើល សំរាប់ជំនួយពិនិត្យ នៅតុលាការភ្ញៀវ និងក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯង។ តុលាការ និងក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែពិចារណាពីការសាកមើល ដើម្បីប្រតិបត្តិការប្រើសេវាអ្នកបកប្រែពិនិត្យ សំរាប់តុលាការភ្ញៀវ និងនៅតាមមជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯង ដោយបង្រួបបង្រួមដំណោះស្រាយផ្សេងៗគ្នា រួមទាំងគំរូថ្លៃឈ្នួល-សំរាប់-សេវា នៅឯនាយ តុលាការបានបង់ប្រាក់ឬអ្នកវិជ្ជាជីវៈបកប្រែចេះពីភាសា នៃតុលាការ/មជ្ឈមណ្ឌល។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#32 ការសាកមើល សំរាប់សិក្ខាពិភាក្សាជំនួយពិនិត្យ។ តុលាការគួរតែពិចារណាការសាកមើល ដើម្បីប្រតិបត្តិសិក្ខាពិភាក្សាក្នុងអន្តរតុលាការ ការចូលរួមពិនិត្យ ការហ្វឹកហ្វឺន ឬទិវា "រាត្រីព័ត៌មាន" ដែលបានធ្វើមិនមែនជាភាសាអង់គ្លេស ដោយប្រើបរិក្ខារផ្សេងៗ រួមទាំងទូរស័ព្ទ សន្និបាតតាមវីដេអូ (WebEx, Skype) ឬបច្ចេកវិជ្ជាផ្សេងៗទៀត។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#33 លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកវិជ្ជាជីវៈ តុលាការបានតែងតាំង។ នៅក្នុងរឿងរ៉ាវជាមួយនឹងអ្នកប្រើតុលាការ LEP តុលាការត្រូវតែសំរេចថាអ្នកវិជ្ជាជីវៈតុលាការបានតែងតាំង ដូចជាពេទ្យចិត្តសាស្ត្រ អ្នកផ្សះផ្សារ និងអាណាព្យាបាលអាចផ្តល់សេវាខាងភាសាបាន មុននឹងធ្វើការបញ្ជា ឬធ្វើការបញ្ជូនអ្នកប្រើតុលាការ LEP ទៅអ្នកវិជ្ជាជីវៈទាំងនោះ។ នៅទីណាពុំមានសមត្ថភាពនៃភាសាទេ តុលាការគួរតែខំប្រឹងប្រែងសមហេតុផល ដើម្បីសំគាល់ ឬធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងអ្នកផ្តល់សេវា ដែលអាចផ្តល់សមត្ថភាពភាសាដូច្នោះបាន ទោះបីអ្នកវិជ្ជាជីវៈចេះពីភាសា ដែលអាចផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់ជាភាសាមួយទៀត ឬតាមរយៈអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#39 សញ្ញានៅសព្វទាំងសាលាក្តី។ បុគ្គលិកនៃក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែជួយតុលាការ ដោយផ្តល់ការបកប្រែភាសាជាសមញ្ញនូវសញ្ញាដែលជាទូទៅបំផុត ដែលទាក់ទង ប្រហែលជានឹងបានប្រើនៅក្នុងសាលាក្តី និងផ្តល់ការណែនាំពីការប្រើបដិមា សញ្ញាដែលបានទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ និងតាំងបង្ហាញ និងដោយសារហេតុនេះ ដើម្បីកំរិតសេចក្តីត្រូវការនៃពាក្យការបកប្រែ។ នៅទីណាដែលត្រូវការសញ្ញាច្រើនភាសា តុលាការគួរតែមានសញ្ញាសំរាប់សាធារណៈទាំងអស់ ជាភាសាអង់គ្លេស និងបានបកប្រែដល់ទៅប្រាំភាសាដទៃទៀត យោងទៅតាមសេចក្តីត្រូវការនៃសហគមន៍ ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណតាមរយៈកិច្ចសហការ

ជាមួយ និងព័ត៌មានមកពីដៃគូយុត្តិធម៌ រួមទាំងអ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់ អង្គការតាមសហគមន៍ និងអង្គការផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយនឹងប្រជាជន LEP។ ជាអប្បបរមា សំភារៈទាំងអស់ដូច្នោះ គួរតែមានជាភាសាអង់គ្លេស និង អេស្ប៉ាញ៉ុល។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#41 លទ្ធភាពចេញចូលនៅសាលាក្តី។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ដោយសាមគ្គីជាមួយនឹងតុលាការ គួរតែធ្វើឲ្យប្រាកដថាការប្រឹង ប្រែងសង់សាលាក្តីថ្មី ព្រមទាំងការកែតម្រូវកន្លែងសាលាក្តីដែលមានស្រាប់ ត្រូវពិចារណាសំរាប់ការធ្វើឲ្យសាលាក្តី អាចងាយ ស្រួលចេញចូលបានថែមទៀត ដោយមនុស្ស LEP ទាំងអស់។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#42 យុទ្ធវិធីការកម្សាន្តបាយ។ បុគ្គលិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងផ្តល់ព័ត៌មានទៅតុលាការ ដែលមានចំណងក្នុងយុទ្ធវិធី ការកម្សាន្តបាយ សញ្ញាច្រើនភាសា (បិតិភាព និងស្វាហាប់) និងតាក់តែងយុទ្ធវិធីផ្សេងៗទៀត ដែលយកចិត្តទុកដាក់លើការ ជួយអ្នកប្រើតុលាការ LEP។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#49 យុទ្ធវិធីការជ្រើសរើស សំរាប់អ្នកផ្តល់លទ្ធភាពប្រើភាសា។ បុគ្គលិកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ នឹងធ្វើការជាមួយនឹងអ្នកផ្តល់ ការអប់រំ អង្គការតាមសហគមន៍ និងអង្គការអ្នកបកប្រែ ដើម្បីសំគាល់យុទ្ធវិធីការជ្រើសរើស រួមទាំងការពិចារណានូវលក្ខណៈ ទីផ្សារ ដើម្បីជំរុញទឹកចិត្តបុគ្គលដែលចេះពីភាសា ឲ្យស្វែងរកវិជ្ជាជីវៈការបកប្រែ ឬឱកាសការងារ នៅក្នុងតុលាការជាបុគ្គលិក ចេះពីភាសា។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#51 ធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសាតាមអ៊ិនត្រាណិត។ ព័ត៌មានស្តីពីធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅតាមមូលដ្ឋាន និងទូទាំងរដ្ឋ ការហ្វឹកហ្វឺន និងសមាសភាពការអប់រំ បានសំគាល់នៅសព្វទាំងគំរោងនេះ រួមនូវអក្ខរាវិញ្ញាណ សញ្ញា និងឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀត សំរាប់ការផ្តល់លទ្ធភាពប្រើភាសា គួរតែមានជាស្រេចចាប់ សំរាប់បុគ្គលិកតុលាការទាំងអស់ តាមរយៈអ៊ិនត្រាណិត របស់ តុលាការនីមួយៗ។ (ដំណាក់កាលទី 2 និង 3)

#64 បណ្តឹងស្តីពីអ្នកបកប្រែតុលាការ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ រួមជាមួយនឹងអ្នករួមផ្ទុះ នឹងបង្កើតវិធីមួយ ដែលគុណភាព និងភាពត្រឹមត្រូវ នៃជំនាញរបស់អ្នកបកប្រែ និងការប្រកាន់ខ្ជាប់ចំពោះការតម្រូវខាងសីលធម៌ អាចនឹងបានពិនិត្យមើលឡើង វិញ។ វិធីនេះនឹងអនុញ្ញាតសំរាប់ដំណោះស្រាយសមរម្យ ដែលបានតម្រូវ ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដថាអ្នកបកប្រែមានវិញ្ញាបនប័ត្រ និងពេញលក្ខខ័ណ្ឌ ស្របតាមមាត្រដ្ឋានលក្ខណសម្បត្តិទាំងអស់។ ការបង្កើតវិធីនេះ គួរតែបញ្ចូលការសំរេចថាតើវិន័យរបស់ តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ាលេខ 2.891 (ស្តីពីការពិនិត្យមើលជំនាញរបស់អ្នកបកប្រែតុលាការ និងការប្រព្រឹត្តិវិជ្ជាជីវៈ ដោយទៀតទាត់ពេល) គួរតែបានកែប្រែ បានលុបចោល ឬនៅមានជាដដែល។ កាលណាបានបង្កើតវិធីការពិនិត្យមើលឡើង វិញ នោះព័ត៌មានស្តីពីរបៀបវារៈអាចបានចាប់ផ្តើម ត្រូវតែប្រាស្រ័យទាក់ទងឲ្យច្បាស់លាស់ ទៅបុគ្គលិកតុលាការ មន្ត្រីតុលាការ មេធាវី និងជាសាមញ្ញភាសា ទៅអ្នកប្រើតុលាការ (ដូចជាមនុស្ស LEP និងដៃគូយុត្តិធម៌)។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#68 កំឡុងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ ដើម្បីវាយតម្លៃសេចក្តីត្រូវការ សំរាប់សភាពការណ៍ចំពោះវិន័យ និងលក្ខន្តិកៈ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យ ប្រាកដថាកិច្ចប្រតិបត្តិការជាហូរហែ និងប្រសិទ្ធភាពនៃ LAP នោះកំឡុងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងវាយតម្លៃជាហូរហែ អំពី សេចក្តីត្រូវការ សំរាប់លក្ខន្តិកៈថ្មី ឬវិន័យ ឬការកែប្រែវិន័យ និងលក្ខន្តិកៈដែលមានស្រាប់។ (ដំណាក់កាលទី 2 និង 3)

#71 នីតិកម្ម ដើម្បីលុបចោលការលើកលែង សំរាប់រឿងក្តីបណ្តឹងទាមទារតូចតាច។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ គួរតែឧបត្ថម្ភនីតិកម្ម ដើម្បីកែប្រែច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីរដ្ឋាភិបាល វគ្គ 68560.5(a) ដើម្បីបញ្ចូលរឿងក្តីបណ្តឹងទាមទារតូចតាច នៅក្នុងអត្ថន័យនៃរឿងក្តី តុលាការ ដែលអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ ត្រូវតែបានផ្តល់។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#72 នីតិកម្ម ដើម្បីតម្រូវឲ្យមានអ្នកបកប្រែដែលមានសារតាំង សំរាប់បណ្តឹងទាមទារតូចតាច។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែឧបត្ថម្ភ នីតិកម្ម ដើម្បីកែប្រែទម្រង់ការនៃច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីថ្នាក់ស៊ីវិល វគ្គ 116.550 ដែលដោះស្រាយជាមួយការប្តឹងបណ្តឹងទាមទារតូច តាច ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងថាគួរតែមានអ្នកបកប្រែ នៅក្នុងករណីបណ្តឹងទាមទារតូចតាច ដូចជារឿងរ៉ាវទៀតដែរ ត្រូវបានបញ្ជាក់ បានចុះឈ្មោះ ឬមានគុណសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន នៅទីណាមិនមានអ្នកបកប្រែមានសារតាំង។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#73 ការកែឲ្យទាន់សភាពករណី នូវក្រដាសបំពេញទាក់ទងនឹងអ្នកបកប្រែ។ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការគួរតែកែឲ្យទាន់សភាពករណី នូវក្រដាសបំពេញទាក់ទងនឹងអ្នកបកប្រែ (INT-100-INFO, INT-110, INT-120, និង INT-200) តាមការចាំបាច់ ឲ្យបាន សមស្របជាមួយនឹងគំរោងការនេះ។ (ដំណាក់កាលទី 2)

#74 ការវាយតម្លៃនូវ ការងារអ្នកបកប្រែតុលាការវិនិច្ឆ័យក្តី និងក្រិត្យទំនាក់ទំនងការងារ។ កំឡុងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ គួរតែវាយ តម្លៃនូវច្បាប់ដែលមានស្រាប់ រួមទាំងការសិក្សាពីឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានអ្វីមួយនៃ ការងារអ្នកបកប្រែតុលាការវិនិច្ឆ័យក្តី និងក្រិត្យ ទំនាក់ទំនងការងារ (Trial Court Interpreter Employment and Labor Relations Act) ស្តីពីការទំនុកបំរុងនូវ សេវាលទ្ធភាពប្រើភាសាសមរម្យ។ ការវាយតម្លៃគួរតែរួមមាន ប៉ុន្តែមិនកំរិតចំពោះ ថាតើការកែប្រែអ្វីមួយ គួរតែបានស្នើសំរាប់ សេចក្តីតម្រូវដែលមានស្រាប់ និងកំរិតលើការជួលអ្នកម៉ៅការងារករ ឲ្យហួសពីចំនួនថ្ងៃដែលបានបញ្ជាក់។ (ដំណាក់កាលទី 2)

ដំណាក់កាលទី 3: អនុសាសន៍ទាំងនេះគឺសំខាន់ ប៉ុន្តែមិនបន្ទាន់ទេ ឬជាស្មុគស្មាញ និងត្រូវការជំហានជាមូលដ្ឋានខ្លាំងក្លា ពេលវេលា និងធនធាន ដែលត្រូវបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 2020។ ការប្រតិបត្តិអនុសាសន៍ទាំងនេះ គួរចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ នៅទីណា អាចអនុវត្តបាន ឬភ្លាមៗបន្ទាប់ពីមានជំហានជាមូលដ្ឋានចាំបាច់ស្រេចបាច់។

#10 ការទំនុកបំរុងនូវអ្នកបកប្រែមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងរឿងក្តីទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជាក់/តុលាការបានចាត់ចែង។ ចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ តាមការមានធនធាន ប៉ុន្តែនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយដោយមិនហួសពីឆ្នាំ 2020 តុលាការនឹងផ្តល់អ្នក បកប្រែតុលាការមានគុណសម្បត្តិ នៅក្នុងកម្មវិធី សេវា និងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់ ដែលតុលាការបានបញ្ជាក់ តុលាការបានចាត់ ចែង សំរាប់វិវាទបក្ស LEP ទាំងអស់ ព្រមទាំងសាក្សី និងមនុស្សដែលមានចំណង់ខ្លាំងនៅក្នុងរឿងក្តី។ (ដំណាក់កាលទី 1, 2, និង 3)

#35 កម្មវិធីសាកមើល សំរាប់តុលាការប្រើភាសា។ ជារៀបរយទៀត សំរាប់ការចែកចាយព័ត៌មានតាមទំលាប់ ក្រុមប្រឹក្សា តុលាការ គួរតែពិចារណាពីការបង្កើតកម្មវិធីសាកមើល ដើម្បីប្រតិបត្តិការប្រើតុលាការប្រើភាសា នៅក្នុងរបៀបអាគារ ឬ កន្លែងផ្សេងទៀតដែលសាធារណជនកំពុងរង់ចាំ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗជាអឡិកត្រូនិក ដូចជាតាមកុំព្យូទ័រ ឬទម្រង់តាមប្លង់។ ព័ត៌មាននេះគួរតែមានជាភាសាអង់គ្លេស និងដល់ទៅប្រាំភាសាដទៃទៀត យោងទៅតាមសេចក្តីត្រូវការនៃសហគមន៍ ដែល បានប៉ាន់ប្រមាណតាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយ និងព័ត៌មានមកពីដៃគូយុត្តិធម៌ រួមទាំងអ្នកផ្តល់សេវាខាងច្បាប់ អង្គការតាម

សហគមន៍ និងអង្គការផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយនឹងប្រជាជន LEP។ ជាអប្បបរមា សំភារៈដូច្នោះគួរតែមាន ជាភាសាអង់គ្លេស និងអេស៉្បាញ៉ូល។ (ដំណាក់កាលទី 3)

#51 ធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសាតាមអ៊ិនត្រាណិត។ ព័ត៌មានស្តីពីធនធានលទ្ធភាពប្រើភាសា នៅតាមមូលដ្ឋាន និងទូទាំងរដ្ឋ ការហ្វឹកហ្វឺន និងសមាសភាពការអប់រំ បានសំគាល់នៅសព្វទាំងគំរោងនេះ រួមមានអក្ខរក្រម សញ្ញា និងឧបករណ៍ផ្សេងៗ ទៀត សំរាប់ការផ្តល់លទ្ធភាពប្រើភាសា គួរតែមានជាស្រេចបាច់ សំរាប់បុគ្គលិកតុលាការទាំងអស់ តាមរយៈអ៊ិនត្រាណិត របស់តុលាការនីមួយៗ។ (ដំណាក់កាលទី 2 និង 3)

#53 សាមគ្គីភាពដើម្បីចែកចាយព័ត៌មាន។ តុលាការគួរតែពង្រឹងកំឡាំងទំនាក់ទំនងដែលមានស្រាប់ ដើម្បីបង្កើតទំនាក់ទំនងថ្មី ជាមួយនឹងអង្គការតាមសហគមន៍ រួមទាំងអ្នកផ្តល់សង្គមកិច្ច អង្គការសេវាខាងច្បាប់ ភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល និងសមាគមមេធាវី ភាគតិច ដើម្បីប្រមូលមតិយោបល់ ដើម្បីកែលម្អសេវាតុលាការ សំរាប់អ្នកប្រើតុលាការ LEP និងចែកចាយព័ត៌មានតុលាការ និងការអប់រំ នៅពេលពេញសហគមន៍។ (ដំណាក់កាលទី 3)

#54 ការថតសំឡេង និងវីដេអូ ជាច្រើនភាសា ដើម្បីជំរាបដំណឹងសាធារណជន។ ដើម្បីឲ្យបានជាអតិបរិមា ទាំងខាងលទ្ធភាព និងភាពគ្រប់គ្រាន់ នោះការថតសំឡេង និង/ឬ វីដេអូ ជាច្រើនភាសា គួរតែបានប្រើជាផ្នែកនៃការខំប្រឹងផ្សព្វផ្សាយដោយ តុលាការ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានទូទៅសំខាន់ៗ និងឆ្លើយសំណួរដែលបានសួរជាញឹកញាប់។ (ដំណាក់កាលទី 3)

#55 កិច្ចសហការជាមួយនឹងសារព័ត៌មាន។ តុលាការគួរតែសហការជាមួយនឹងសារព័ត៌មានតាមមូលដ្ឋាន និងកំឡាំងធនធាន នៃបណ្តាញសារព័ត៌មាន រួមទាំងព័ត៌មានខាងសីលធម៌ ដែលប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងអតិថិជនរបស់គេ ជាភាសារបស់គេ ជាមធ្យោបាយនៃការចែកចាយព័ត៌មាន នៅពេលពេញសហគមន៍ អំពីសេវាលទ្ធភាពប្រើភាសា អំពីវិធីតុលាការ និងការមានធន ធានតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 3)

#65 បណ្តឹងស្តីពីការបកប្រែនៅទូទាំងរដ្ឋ។ គណៈកម្មាធិការបកប្រែ (ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងអនុសាសន៍ទី 36) ដោយមានការ ប្រឹក្សាជាមួយនឹងកំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងបង្កើតវិធីមួយ ដើម្បីដោះស្រាយបណ្តឹងអំពីគុណភាពនៃការបកប្រែដែល ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ-បានយល់ព្រម រួមទាំងការបកប្រែនូវក្រដាសបំពេញរបស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ឬមជ្ឈមណ្ឌលជួយខ្លួនឯង តាមអ៊ិនទ័រណិតរបស់តុលាការរដ្ឋកាលីហ្វ័រនីញ៉ា និងការបោះពុម្ពរឿងរ៉ាវ និងព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត-របស់ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ។ (ដំណាក់កាលទី 3)

#68 កំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ ដើម្បីវាយតម្លៃសេចក្តីត្រូវការ សំរាប់សភាពការណ៍ចំពោះវិន័យ និងលក្ខន្តិកៈ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យ ប្រាកដថាកិច្ចប្រតិបត្តិការជាហូរហែ និងប្រសិទ្ធភាពនៃ LAP នោះកំឡាំងការប្រតិបត្តិកិច្ចការ នឹងវាយតម្លៃជាហូរហែ អំពី សេចក្តីត្រូវការសំរាប់លក្ខន្តិកៈថ្មី ឬវិន័យ ឬការកែប្រែវិន័យ និងលក្ខន្តិកៈដែលមានស្រាប់។ (ដំណាក់កាលទី 2 និង 3)